

CEALALTĂ BUCOVINĂ

Concurs Spune-mi o poveste pentru suflet

Ediția a VII-a
noiembrie 2020

CEALALTĂ BUCOVINĂ

Concurs Spune-mi o poveste pentru suflet

Ediția a VII-a
noiembrie 2020

Spune-mi o poveste pentru suflet vă invită — în fiecare lună — la un concurs cu premii de suflet. Acesta se adresează copiilor cu vârsta cuprinsă între 5 și 18 ani și are trei secțiuni: arte plastice, literatură și abilități practice.

Spune-mi o poveste pentru suflet este un proiect coordonat de **Ioana Revnic** și are ca scop educația caracterială prin intermediul poveștilor.

Din 2018 până în prezent, povestitorii SOPS au fost susținut mai mult de 200 de ateliere de citit pentru copii, inclusiv online.

©Spune-mi o poveste pentru suflet, 2020

Design: Bogdan Dragomir DTP: Dimitria Bahnean

CEALALTĂ BUCOVINĂ

Concurs Spune-mi o poveste pentru suflet

ediția a VII-a, noiembrie 2020

TEMA

La doar câțiva kilometri de Mănăstirea Putna e granița care desparte România de Ucraina. Granița care desparte sudul Bucovinei (din România), de nordul Bucovinei (din Ucraina). Graniță care nu poate despărți însă sufletul Bucovinei. Și nici nu-i poate separa definitiv pe românii aflați de-o parte și de alta a ei.
Prin intermediul Concursului SOPS 7 – „Cealaltă Bucovină", am trecut, într-un fel, această graniță, în Bucovina de Nord.

ARTE PLASTICE
Copiii au desenat ce anume le sugerează Balada lui Ciprian Porumbescu.

Categorii de vârstă
5–7 ani | 8–10 ani | 11–12 ani | 13–14 ani

LITERATURĂ
Concurenții de 7-9 ani au scris o scrisoare către un copil român din cealaltă Bucovină.

Copiii de acolo învață limba română la școli aflate pe teritoriul unei țări străine. Dar peste trei ani, **toate școlile românești din Ucraina vor trece la predarea în limba de stat.** Materiile se vor face în ucraineană, cu excepția limbii materne. (Așa prevede o lege dată recent.) Dacă se va întâmpla asta, copiii vor vorbi din ce în ce mai puțin limba română și, în timp, o vor uita.

În scrisorile lor, expeditorii au povestit prietenilor de peste graniță lucruri despre ei. În plus, au notat următoarele detalii: ce știau despre această parte de Bucovină și ce au aflat acum; un lucru pe care copiii români de acolo ar putea să îl facă, pentru a nu-și uita limba; care ar fi, după părerea lor, cel mai frumos cuvânt din

limba noastră. Un cuvânt pe care un om să îl poarte în minte toată viața, oriunde ar fi.

Participanții de 10-12 ani și de 13-14 ani au citit (singuri sau împreună cu părinții) cinci texte despre câțiva bucovineni de seamă, dar foarte puțin cunoscuți de către majoritatea dintre noi: **Eudoxiu Hurmuzaki, Iancu Flondor, Mitropolitul Silvestru Morariu Andrievici, Iraclie și Ciprian Porumbescu, Ion Grămadă – eroul Bucovinei.**
Apoi, au scris o pagină de jurnal despre unul dintre aceste texte.
Au consemnat, pe lângă impresiile de lectură: două motive pentru care au ales acea poveste de viață; ce anume din ce-au citit le-ar folosi lor; ce l-ar întreba pe „eroul" istorisirii – despre Bucovina din vremea lui; ce știau despre cealaltă Bucovină și ce au aflat cu ocazia acestui concurs.

Categorii de vârstă: 7-9 ani, 10-12 ani, 13-14 ani

ABILITĂȚI PRACTICE
Această secțiune s-a adresat familiilor. Concurenții au gătit un desert tradițional din Bucovina, Blinele, utilizând **ACESTE SUGESTII**. Participanții au trimis două fotografii din timpul realizării blinelelor și poza cu rezultatul final.

TALENTE
Copiii au cântat una dintre piesele reprezentative pentru zona Bucovinei: „Balada" de Ciprian Porumbescu (la vioară); **Cântă cucu-n Bucovina…** (care a fost, de altfel, Imnul Bucovinei); sau „Când a fost să moară Ștefan." **Au filmat momentul și au trimis înregistrarea.**

JURIU

PREȘEDINTE DE ONOARE AL JURIULUI
Dorin Popescu, diplomat, analist politic, reprezentant al statului român la Cernăuți în perioada 2007-2011

JURIUL SECȚIUNII DE ARTE
Veronica Iani, scriitoare pentru copii și ilustratoare
Gloria Grinceac, studentă în anul al doilea la Universitatea de Artă si Design din Cluj-Napoca

JURIUL SECȚIUNII DE LITERATURĂ
Prof. Dr. Cristina Cergan, Școala Gimnazială „Ion Minulescu”, Pitești
Prof. Dr. Roxana Ștefania Ciobanu, consilier superior, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație

ABILITĂȚI
Prof. Dr. Diana Gratie
Veronica Iani, scriitoare pentru copii și ilustratoare

JURIUL SECȚIUNII DE TALENTE
Dorina Popescu, mamă a trei copii și jurnalistă
Marin Gherman, jurnalist Centrul Media BucPress, Cernăuți

Cu poveștile voastre despre Bucovina vom reface în inima noastră hărțile și crucile ei

Poveștile românilor au și ele, cum se știe, câte șapte vieți, precum mulți dintre eroii lor. Una din viețile poveștilor românești locuiește și bate în Bucovina, locul magic despre care buneii voștri vă vor fi spus că acolo (împreună cu Maramureșul și cu Botoșanii) se agață harta României în cui. Astăzi, cuiul în care se agață harta României nu mai încape el însuși pe hartă, Bucovina istorică este ruptă în două, iar nordul ei stă sub blestemul de a fi țintuită de cuiul care ține dreaptă harta țării noastre.

Fără Bucovina, harta țării noastre nu ar locui Nordul, nu ar avea aristocrația, noblețea, dar și frigul care vine din Nord. „În țările fără povești e mai frig", spunea poetul cândva. Poveștile noastre frumoase, poveștile românilor, vin din Nordul pădurilor de fag din Bucovina și se opresc în Sudul toropit de căldură de la Marea cea Mare, care se odihnește la sânul poetului oropsit Ovidius. Între Bucovina și Dobrogea se țes, se construiesc, se ascultă și se cunună în chip dumnezeiesc poveștile noastre, poveștile țării, poveștile românilor, fără de care lumea ar fi ca un palat fără regi, ca un câmp fără plugari, ca o istorie fără eroi. Fagii din Nord și poemele lui Ovidius de la Tomis ocrotesc aceste povești. Ele sunt Straja fără de care aceste povești ar pieri.

Dacă veți voi, dragi copii, să scrieți despre Bucovina, va trebui să treceți, ca în vechile noastre povești, de trei probe inițiatice. Cine nu le trece va scrie despre Bucovina fără a atinge inima ei, va scrijeli (doar) pe hârtie; va minți; va scrie doar cu stiloul, în timp ce noi așteptăm să scrie cu sufletul.

Prima probă este să citiți despre Bucovina; să priviți harta României și hărțile ei; să vă întrebați bunicii despre istoria ei, să găsiți în bibliotecă istoriile și poveștile ei; să vă întrebați părinții despre suferințele și crucile ei; să citiți despre pădurile ei de fag, despre doinele și baladele lui Porumbescu, despre poemele lui Eminescu, despre Sfânta Mănăstire Putna, despre bisericuțele fără egal în lume din Bucovina; să lăsați poveștile Bucovinei să vă atingă magic, precum legendele lui Moș Crăciun.

A doua probă care vă așteaptă este să citiți despre eroii ei fabuloși – despre Ștefan cel Mare și Sfânt care își odihnește somnul cel fără de moarte la Putna, despre Mihai Eminescu și poemele și *Doina* și articolele lui despre Bucovina, despre Ciprian Porumbescu, despre eroii romantici ai culturii ei (Eminescu, Porumbescu, membrii Societății Arboroasa), despre eroii istoriei ei (Iancu Flondor, Sextil Pușcariu, Hurmuzachii etc.), despre voievozii din mormintele ei, despre episcopii fără morminte din Cernăuți, depre soldații și plugarii români ale căror oase locuiesc

în pământul Bucovinei, despre soldații bucovineni morți în războaie, despre sătenii ei morți în Siberii, despre crucile de la Fântâna Albă (despre care prea puțini părinți din România încă mai știu) și, mai ales, despre eroii anonimi de astăzi ai nordului Bucovinei, rămas peste graniță, copii ca și voi, români ca și voi, care nu mai au voie să vorbească limba lor și a voastră și a lui Eminescu, care nu mai au voie să citească abecedare și cărți de povești în limba română; deși sunt acasă la ei, deși niciodată nu au plecat de acolo în ultimele mii și mii de ani din istoria noastră, din istoria lor…

Fără a treia probă, mai simplă deja, nici vorbă să puteți trece mai departe: trebuie să citiți și să ascultați câteva din poeziile, poveștile, poemele și cântecele ei; iar aici eu, din bunăvoință, din bunătate, vă recomand cu titlu obligatoriu doar trei dintre acestea, însă fără lectura/audierea cărora nici nu concep să am dreptul de a citi textele voastre viitoare despre Bucovina.

Primul text pe care vi-l recomand este Imnul Bucovinei, „Cântă cucu-n Bucovina", ale cărui versuri sunt scrise de Constantin Mandicevschi, director de bibliotecă, născut la 24 mai 1859, în satul Bahrineşti, fostul județul Siret (în prezent raionul Hliboca), în familia preotului Vasile Mandicevschi şi a soției sale Veronica; acest cântec, „Cântă cucu-n Bucovina" (pe care îl veți găsi și cu alte titluri și în mai multe variante de text, „Cântă cucul bată-l vina", „Cântec pentru Bucovina", „Bucovina plai cu flori"), este drama Bucovinei pierdute, prea sfâșietorul ei Imn, care produce nesfârșită iubire și nesfârșită suferință, nesfârșite speranțe și nesfârșite dezamăgiri, Acum, după ce ați privit harta Bucovinei ruptă în două și harta României, veți înțelege fără multă vorbă în plus versurile Imnului Bucovinei: „Munților cu creasta rară, / Nu lăsați Straja să piară! / Dacă piere Straja voastră / A pierit și țara noastră!"; „Și-napoi când or veni / Tot pe tine te-or iubi!". Ascultați orice variantă a Imnului – Grigore Leșe, Maria Iliuț, priviți harta Bucovinei și veți simți cum inima va bate în pieptul vostru mai tare. Cine nu va simți că inima îi bate gata să sară din piept când va asculta Imnul Bucovinei / "Cântă cucu-n Bucovina" nu trebuie să se ostenească să mai scrie despre Bucovina; va fi zadarnic.

Un al doilea text, simplu și el, este cântecul „Când a fost să moară Ștefan". Cu acesta lucrurile sunt mai simple. Ștefan cel Mare și Sfânt este mai prezent în memoria culturală și spirituală a românilor decât Bucovina însăși. Românii l-au votat pe Ștefan drept „cel mai mare român" din istoria noastră; mai mult, chiar doamna Ioana Revnic i-a dedicat, aici, un concurs tematic în cadrul minunatului proiect Spune-mi o poveste pentru suflet (ediția a cincea). Vă recomand interpretarea Corului Sfintei Mănăstiri Putna și în general corurile bărbătești, deși sunt convins că orice variantă îi face dreptate. Vă deconspir finalul tulburător al acestui

cântec, care trebuie ascultat cu inima de câteva ori: „Jos în vale, sus pe creste, / Tuturora dați de veste: / Ștefan Vodă al Moldovei / Ștefan Vodă mai trăiește!”… Cine nu va simți că inima îi bate gata să sară din piept când va asculta „Când a fost să moară Ștefan” nu trebuie să se ostenească să mai scrie despre Bucovina; va fi zadarnic.

O a treia și ultimă mică osteneală din cea de-a treia probă este să ascultați o baladă sau o doină dintre cele prea puține și nemuritoare ale lui Ciprian Porumbescu; despre *Doină*, Porumbescu însuși scria, în faţa mării, în iarna lui 1882, cu doar câteva luni înainte de a muri, la Cernăuți, în închisoare, din dragoste pentru Bucovina și pentru Țară:. „Jos, la albia mării, scot violina din scrinul ei, direg coardele, mirare! (...) Mă reazem de un pisc de stâncă ce străbătea din mare şi gândesc ce oare să cânt. Ah’, îmi răspunsei în gând: Voi cânta *Doina*, să o audă şi Mediterana şi Mediterana să o ducă oceanului şi să ştie şi antipozii noştri dincolo că numai un cântec e coborât din cer şi acela e *Doina*..”.

A scrie despre Bucovina înseamnă a recompune în inima ta harta cu românii pierduți și risipiți din nordul ei în ultimele veacuri și acum, a scrie despre Bucovina înseamnă a îmblânzi în inima ta drama ei și a acestora, nenorocul lor de a fi rămas dincolo de munții cu creasta rară…

Dragi copii,

Spuneți-mi o poveste pentru suflet despre Bucovina! Atingeți cu săgeata inimii voastre vii inimile noastre obosite care nu mai cred în povești...

Lăsați deoparte vorbele meșteșugite ale altora despre Bucovina, după ce le veți fi citit și auzit pe îndelete.

Scrieți-mi/spuneți-mi poveștile voastre despre Bucovina. Cu ele vom reface în inima noastră hărțile și crucile și tot ceea ce vom fi stricat.

În Țara fără poveștile voastre e mai frig.

Dorin Popescu, fost diplomat al
Statului Român la Cernăuți (2007-2011)

În luna Unirii Bucovinei cu Țara (din 28 noiembrie 1918), tema concursului SOPS 7 nu putea fi alta decât „Cealaltă Bucovină”.

În primul rând, pentru că știm prea puține despre românii care au trăit și mai trăiesc în Bucovina de Nord, aflată astăzi pe teritoriul Ucrainei. Aceștia nu sunt mai puțin români decât noi. Ei, părinții lor, bunicii lor s-au născut și trăiesc acum într-o țară care nu le prețuiește identitatea și nu se străduiește să le-o cultive. Românii din nordul Bucovinei sunt ca niște orfani, de care rudelor nu le mai pasă.

Mi-am dorit să-i cunoaștem mai bine și, prin intermediul concursului „Cealaltă Bucovină”, să trecem, într-un fel, granița care ne desparte de ei.

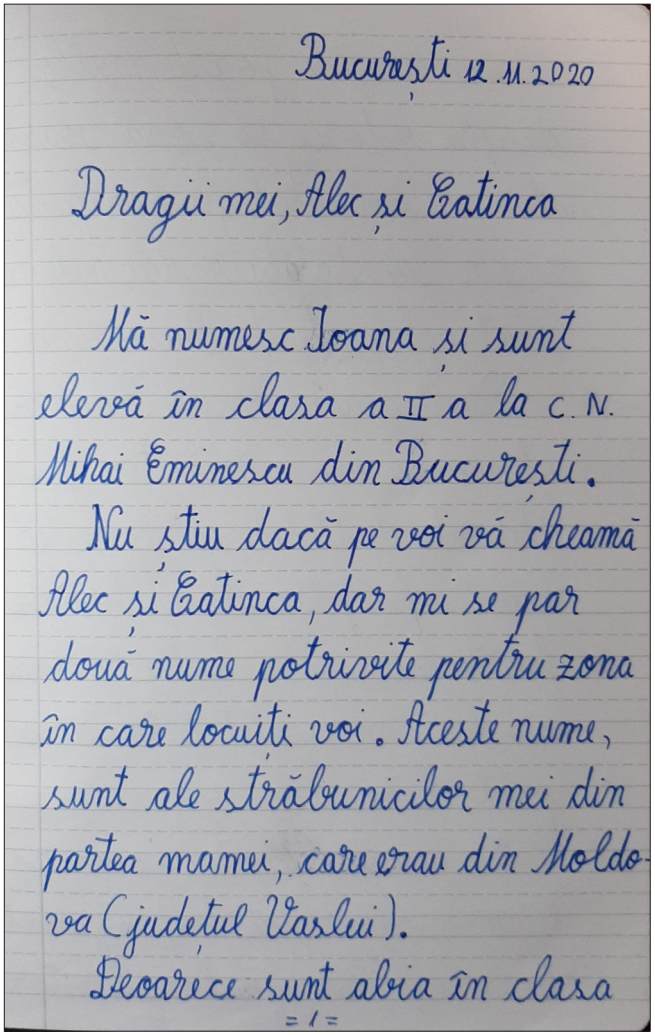
La finalul acestei competiții la care au participat peste 130 de copii (și de părinți) din Republica Moldova, din diaspora și mai puțin din România, m-am gândit că, dacă aș fi ministrul învățământului, mi-aș invita colegii profesori să conceapă și să propună un opțional despre CULTURA ȘI ISTORIA BASARABIEI ȘI A BUCOVINEI. Apoi, aș deveni promotorul unei astfel de inițiative, făcând tot ce îmi stă în puteri pentru a-i convinge pe elevii din gimnaziu și din liceu să studieze o asemenea materie.

În viitoarele manuale despre CULTURA ȘI ISTORIA BASARABIEI ȘI A BUCOVINEI și-ar putea găsi lesne locul și lucrările câștigătorilor la concursul „Cealaltă Bucovină”.

Ioana Revnic,
Coordonatoarea proiectului
„Spune-mi o poveste pentru suflet”

MARELE PREMIU
secțiunea LITERATURĂ

IOANA VASILE, 8 ANI
București, România

București 12.11.2020

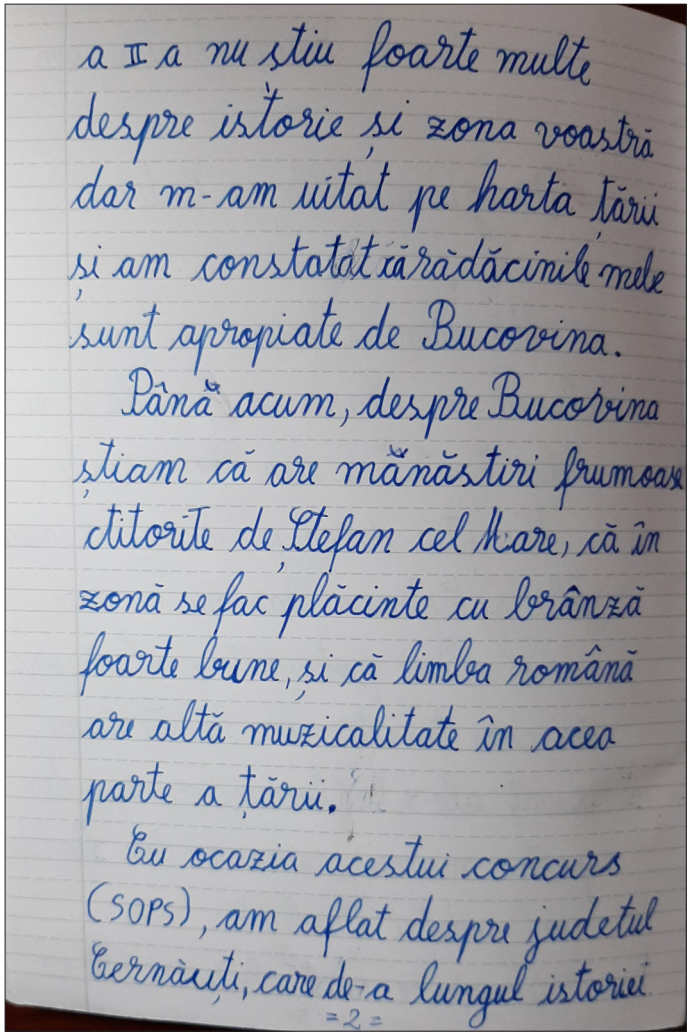
Dragii mei, Alec și Eatinca

Mă numesc Ioana și sunt elevă în clasa a II a la C.N. Mihai Eminescu din București.

Nu știu dacă pe voi vă cheamă Alec și Eatinca, dar mi se par două nume potrivite pentru zona în care locuiți voi. Aceste nume, sunt ale străbunicilor mei din partea mamei, care erau din Moldova (județul Vaslui).

Deoarece sunt abia în clasa

=1=

a II a nu știu foarte multe despre istorie și zona voastră dar m-am uitat pe harta țării și am constatat că rădăcinile mele sunt apropiate de Bucovina.

Până acum, despre Bucovina știam că are mănăstiri frumoase clitorite de Ștefan cel Mare, că în zonă se fac plăcinte cu brânză foarte bune, și că limba română are altă muzicalitate în acea parte a țării.

Cu ocazia acestui concurs (SOPS), am aflat despre județul Cernăuți, care de-a lungul istoriei

=2=

a aparținut de România, Rusia iar acum de Ucraina. Am mai aflat și faptul că peste trei ani, voi copiii români din Ucraina nu veți mai învăța în limba română.

Prin această scrisoare vă îndemn să nu uitați câteva cuvinte frumoase din limba română: CASĂ, FAMILIE, IUBIRE, OMENIE, TRADIȚIE și RĂDĂCINI! (Să nu vă uitați rădăcinile. Să nu uitați de unde ați răsărit. Să nu vă tăiați rădăcinile, pentru a nu vă usca voi, lăstari ai neamului românesc.

Eu am doar 8 ani și jumătate,

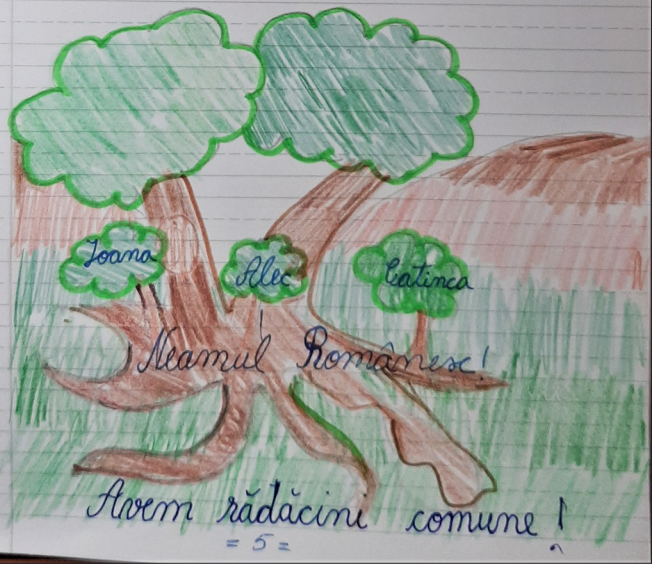
sunt la vârsta când învăț să scriu, să citesc și să gândesc cât mai corect. Din familie și de la doamna mea învățătoare, am învățat să fiu harnică și să-i ajut pe cei care au nevoie.

Ca și anul trecut, cu ajutorul doamnei învățătoare Florentina Ehifu, vom trimite către voi, copiii din Ucraina, manualele școlare pe care le-am folosit noi anul trecut și cărți de lectură în limba română. Sper că aceste cărți o să vă ajute să nu uitați limba noastră frumoasă și melodioasă.

Aștept să citesc scrisori de la voi.

Vă îmbrățișez cu drag,

Ioana Vasile

MARELE PREMIU
secțiunea LITERATURĂ

MUNTEANU SMARANDA, 8 ANI
Chișinău, Republica Moldova

Aurul pur al sufletului tău

Salut,

Eu mă numesc Smaranda Munteanu. Vin din Basarabia, un colț la fel de înstrăinat ca acel unde trăiești tu. De unde vin eu, limba română este vorbită. Chiar dacă mulți ne impun altă limbă, noi nu ne dăm bătuți.

Eu învăț la o școală unde este vorbit graiul românesc, în capitala Basarabiei, Chișinău. Trăiesc într-un sat de lângă Chișinău. Este un sat foarte mic, el nu apare pe harta Moldovei, dar este uriaș pe harta sufletului meu.

Am trei surori și doi părinți minunați. Toți iubim această țară nespus de mult. Ne iubim și casa, neamurile. Cred că tu faci la fel. Suntem o familie unită. Plângem pentru necazurile unui membru al familiei și ne bucurăm pentru fericirea lui. Facem totul în limba română.

Limba română este un grai cântat, plâns, vorbit, scris și îngânat de mulți români. România este casa ta și acolo graiul românesc este folosit adesea.

Fiecare om își iubește patria, își amintește de casă, își scandează limba și își știe locul. Locul tău este acolo unde te simți acasă. Iar casa ta este unde nu-ți este frică. Oamenii care încearcă să-ți facă rău luându-te de acasă, au și ei bunăoară o limbă, o limbă pe care ei o iubesc și vor să ți-o impună ție. Când vei arăta că nu-ți este frică să vorbești limba română și să te întorci în România, vei fi acasă. Și cel mai important că dacă ai credință și curaj, ești mereu acasă, în sufletul tău.

Nimeni nu-ți poate lua harul de a vorbi limba română. Dacă tu o să lupți pentru dreptate și o să ai demnitate, calea spre casă se va lumina în ochii tăi. Cu iubire și iertare, aceasta se va construi din aur. Nu orice aur, aurul sufletului tău.

Ca să nu uiți cu timpul limba română, trebuie să vorbești cu florile, să cânți cu vântul și să te rogi cu Soarele și Luna. Nimic nu te poate opri, dacă ai simpla credință să iubești. Iubirea, demnitatea, curajul și iertarea îți vor da puterea să cunoști în limba română. Nimic din ele nu o să o facă dacă nu le ajuți. Puterea ta este mai mare decât a oricărui sentiment. Cu timpul o să realizezi asta. Nu poți să întorci spatele patriei tale. Lalelele mutate din grădina ta nu o să se transforme niciodată în garoafe. Dar dacă buruienile le strică, nu vor fi deloc. Lalelele vor plânge. Trebuie să avem grijă de florile sufletului nostru. Ai grijă de limba sufletului tău, limba română!

MARELE PREMIU
secțiunea TALENTE

Ansamblul folcloric „Țălăncuța”, Oprișeni, regiunea Cernăuți
conducător artistic Veronica Rusu-Velicic

PREMIU SPECIAL
secțiunea TALENTE

Grupul vocal al Liceului „Sfântul Sofronie” din Huldenberg, Belgia

Secțiunea ARTE PLASTICE
LOCUL I, 8-10 ani

Alexandru Malai, 8 ani

Secțiunea ARTE PLASTICE
LOCUL al II-lea, 8-10 ani

Daria Marlean, 10 ani

Secțiunea ARTE PLASTICE
LOCUL al III-lea, 8-10 ani

Cornelia Trofim, 9 ani

Mențiune
secțiunea ARTE PLASTICE

Daria Maria Roman-Enescu, 8 ani

Mențiune
secțiunea ARTE PLASTICE

Ioana Vasile, 8 ani

Mențiune
secțiunea ARTE PLASTICE

Ilie Rezneac, 8 ani

Daria Dumitrică, 9 ani

Iuliana Nani, 8 ani

Lavinia Ștefania Potîrniche, 9 ani

Mihai Gabriel Rădiță, 9 ani

Ioana Vasile, 8 ani

LOCUL I
Secțiunea ARTE PLASTICE, 11-12 ani

Loredana Stroici, 11 ani

LOCUL al II-lea
Secțiunea ARTE PLASTICE, 11-12 ani

Alexandra Voloșenco, 12 ani

LOCUL al II-lea
Secțiunea ARTE PLASTICE, 11-12 ani

Ștefan Ursache, 12 ani

LOCUL al II-lea
Secțiunea ARTE PLASTICE, 11-12 ani

Arina Poperecinîi, 11 ani

LOCUL al II-lea
Secțiunea ARTE PLASTICE, 11-12 ani

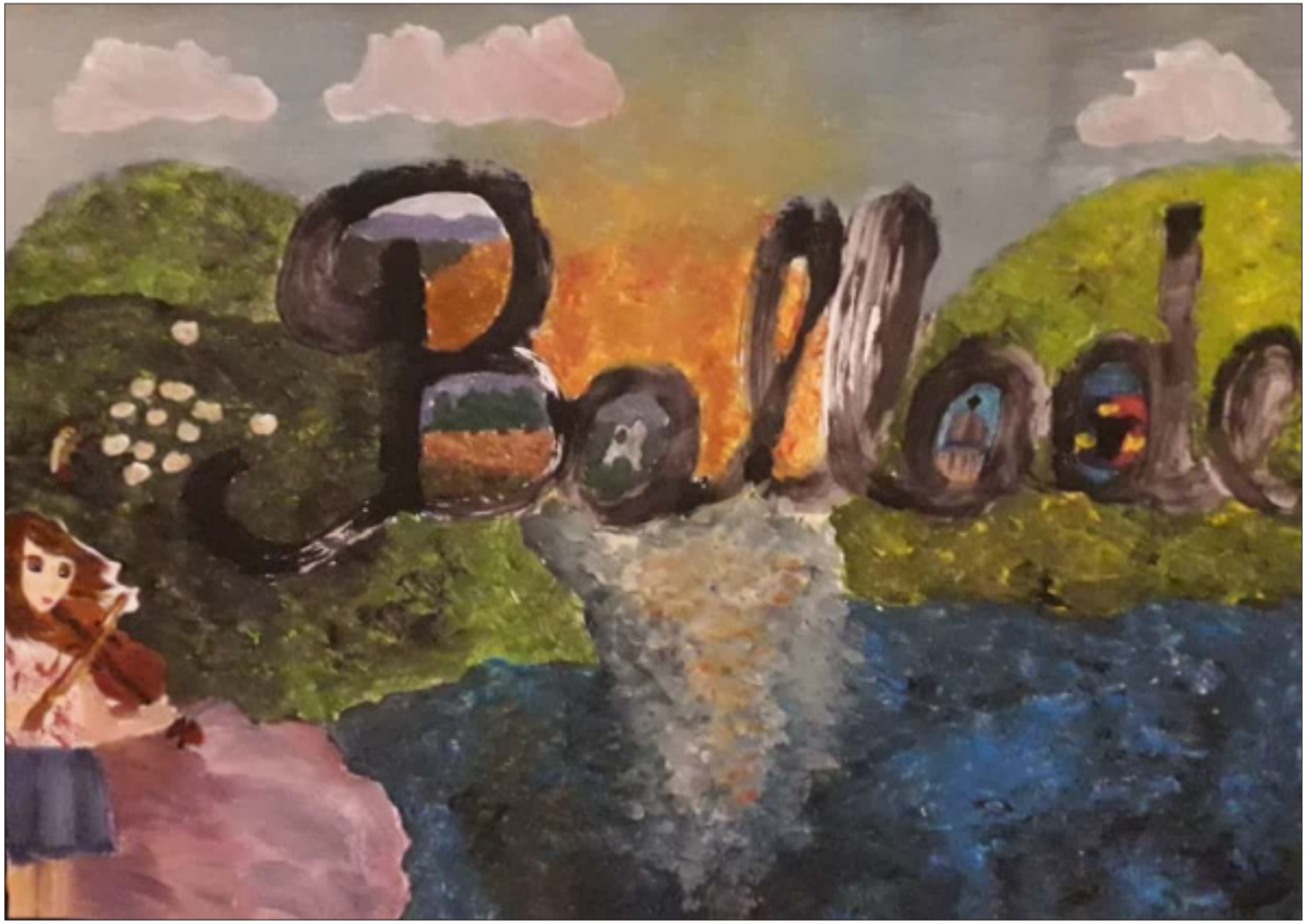
Mădălina Lelic, 12 ani

LOCUL al III-lea
Secțiunea ARTE PLASTICE, 11-12 ani

Alisia Anghel, 12 ani

LOCUL al III-lea
Secțiunea ARTE PLASTICE, 11-12 ani

Maria Simion, 12 ani

Mențiune
Secțiunea ARTE PLASTICE, 11-12 ani

Bogdan Rusica, 12 ani

LOCUL I
Secțiunea ARTE PLASTICE, 13-14 ani

Stivilian Bogza, 13 ani

LOCUL al II-lea
Secțiunea ARTE PLASTICE, 13-14 ani

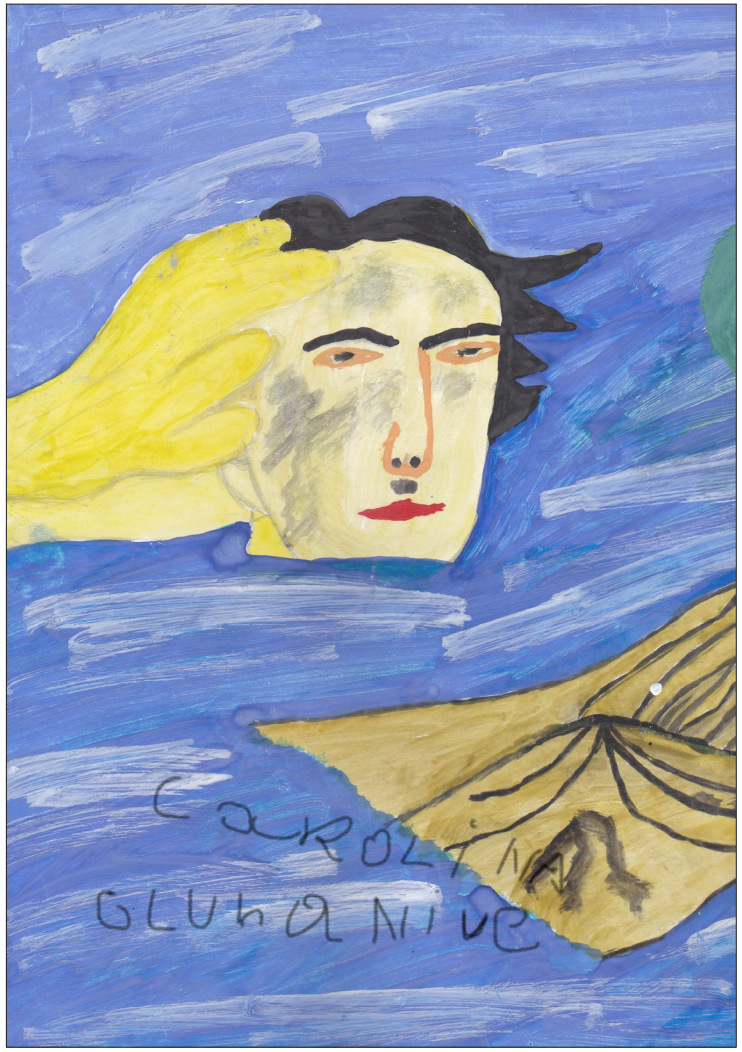
Daria Popa, 14 ani

LOCUL al III-lea
Secțiunea ARTE PLASTICE, 13-14 ani

Paula Dabija, 13 ani

Mențiune
Secțiunea ARTE PLASTICE, 13-14 ani

Carolina Gluhaniuc, 13 ani

LOCUL I
Secțiunea LITERATURĂ, 7-9 ani

GABRIEL LIȚCAN, 8 ANI

22.11.2020

Dragă prietene,

Sunt Gabriel, un băiat de opt ani, energic, curios, pasionat de lectură. Locuiesc în inima Moldovei, orașul Chișinău, un oraș verde, cu oameni harnici și primitori. Învăț în clasa a III-a, într-o școală unde graiul vorbit e grai, unde dragostea de neam și de țară e în sufletul și pe chipul fiecărui copil.

Despre Bucovina am aflat pe când aveam trei anișori. Mă jucam deseori cu bunica „Jocul cuvintelor”, un joc în care trebuia să spui cuvinte care încep cu un anume sunet. Am propus sunetul [B]. A urmat: bunica, bucurie, bomboane... Ultimul cuvânt rostit de bunica a fost „Bucovina”. Eu, curiosul, am întrebat-o ce înseamnă Bucovina. Bunica a stat un pic pe gânduri.

-E un loc binecuvântat de Dumnezeu. Acolo locuiesc oameni de care ne leagă un trecut, oameni care vorbesc aceeași limbă ca și noi, au aceleași tradiții și obiceiuri.

A urmat o tăcere. Nu pot să spun că am înțeles prea multe.

Timpul a trecut, am ajuns să fiu elev. Era luna noiembrie. Învățătoarea ne-a spus că vom participa la o prezentare unde vom slăvi Marea Unire a tuturor românilor.

Nu pot să-ți redau în cuvinte cât de mândru eram, cât de tare îmi bătea inima când recitam:

Face iarba să răsară.
Noi prin ea suntem o țară.
Ea ne-adună și ne-ngână.
Limba noastră cea română!

Am cântat apoi imnul Bucovinei. Simțeam fiori de mândrie. Mândrie față de neamul românesc.

Din cărțile citite am aflat cât a avut de suferit acest neam. Am aflat despre Marea Unire din 1918 și bucuria de a fi tot neamul românesc împreună, despre suferința de a fi dezbinați. Știu că acum vă aflați acolo unde nu ați vrea să fiți, știu că în curând toate materiile, în afară de limba româna, se vor preda în limba ucraineană. Sunt sigur că suferiți așa cum suferă și cei din stânga Nistrului, bucată de pământ pe care au pus stăpânire alții.

Mă gândesc că aveți cu ce vă mândri. Domnul a binecuvântat acest loc unde trăiți cu mănăstiri ctitorite de foștii domnitori, aveți munții falnici care dau mâna cu mândrul soare, aveți în-

condeiatul ouălor, care s-a ridicat la rang de artă în acest ținut de legendă. Voi, copiii români de acolo, să nu vă uitați graiul, să nu uitați cine vă sunt strămoșii.

Și... poate crescând adevărați iubitori de neam vom face împreună o nouă unire, așa cum au facut-o strămoșii.

Citiți cărți în limba română, gândiți în limba voastră, păstrați tradițiile și nu permiteți nimănui să vă înjosească neamul.

După părerea mea, cuvântul pe care niciodată nu trebuie să-l uităm e „Țară”.

Da... știu că ești un cetățean ucrainean, dar în suflet ești român.

Cu drag, Gabriel

LOCUL al II-lea
Secțiunea LITERATURĂ, 7-9 ani

IANA ONICĂ, 9 ANI

Dragă frate din Bucovina,

Îți scriu de la Chișinău. Numele meu este Iana Onică, sunt elevă în clasa a treia „B” la liceul „Prometeu-Protalent”. Îmi place să învăț, practic badmintonul de performanță și uneori mai cochetez cu vioara. Antrenamentele și școala îmi iau aproape tot timpul.

Numele Bucovina răsuna în casa noastră încă de când eram mică. Cântecul „Cântă cucul bată-l vina” este preferatul bunicilor mei. Nu trecea nicio sărbătoare fără ca să se adune rudele în jurul mesei și să fredoneze acest cântec. Cântam și eu în mod inconștient, neștiind ce înseamnă de fapt Bucovina. Când l-am întrebat pe bunicu, mi-a spus că este o bucată de pământ care a fost ruptă de la Patria-Mamă și acum aparține Ucrainei.

Despre cât de frumoasă este Bucovina, am aflat din poezia lui Mihai Eminescu „La Bucovina”. Anul trecut, de ziua lui Eminescu, eu și colegii mei am recitat această poezie în fața publicului. Așa am înțeles că Bucovina nu este doar o bucată de pământ, cum zicea bunicul, ci este un colț de rai. Cel puțin așa o descrie poetul. Mai știu din biografia lui Mihai Eminescu că atunci când România a pierdut Bucovina, poetul a suferit foarte mult, chiar o perioadă de timp nu a mai scris, îl durea prea mult această pierdere.

Anul trecut în luna octombrie am avut fericita ocazie să văd Bucovina cu ochii mei. Am norocul să fac parte din echipa artistică a spectacolului „Dosarele Siberiei” din repertoriul Teatrului Național Mihai Eminescu din Chișinău. Suntem cinci copii care joacă în acest spectacol alături de marii actori. Am avut un turneu în Bucovina cu acest spectacol. Am jucat la Cernăuți și în satul Horbova, comuna Ostrița a ținutului Herța. Locurile de acolo chiar sunt superbe. Avea dreptate Eminescu! Am fost plăcut surprinsă că în ținutul Herța oamenii mergeau pe stradă și se salutau în română. Mă simțeam de parcă eram acasă, într-un sat din Moldova.

Eu cred că soarta Bucovinei seamănă cu cea a Basarabiei. Ambele au fost rupte de la Patria-Mamă. Doar că Bucovina a fost înfiată forțat de o altă țară, iar Basarabia a rămas orfană. Totuși noi, cei de aici din Basarabia, deși am reușit să ne păstrăm graiul românesc, încă luptăm ca să-l păstrăm. Mulți ne infectează limba

cu rusisme, alții spun că noi de fapt vorbim o limbă moldovenească și nu românească. Am aflat că, în trei ani, legea statului ucrainean vă va obliga să studiați la școală strict în limba ucraineană. Asta înseamnă că limba română va fi pe cale de dispariție în viața voastră. Eu cred că e mare păcat să-ți uiți limba maternă. Te rog, frate din Bucovina, luptă cu uitarea, păstrează-ți limba! Citește cât mai des poveștile lui Creangă, poeziile lui Eminescu, poeziile lui Grigore Vieru. Încercați să organizați concursuri de poezie în limba română, măcar așa cu copiii din curte. Cu părinții și prietenii străduiți-vă să vorbiți doar în limba română. Încercați să ascultați muzică românească, priviți cât mai multe filme românești.

Eu cred că cel mai frumos cuvânt al limbii române este cuvântul DOR. Mama zice că acest cuvânt nu are traducere în nici o altă limbă. Este un cuvânt împletit din bucurie și tristețe, din dragoste și jale, din durere și amintire. Toate aceste emoții încap în doar trei litere - DOR. Probabil doar poporul român simte cu adevărat acest cuvânt. Te rog, frate din Bucovina, păstrează dorul pentru limba română în sufletul tău și nu uita că totul e posibil dacă îți dorești cu adevărat.

Cu drag și dor, Iana Onică

LOCUL al II-lea
Secțiunea LITERATURĂ, 7-9 ani

ALEXANDRA DABIJA, 9 ANI

Bogăția graiului românesc

Salut, dragă prietene! Îți scrie Alexandra, de pe un tărâm învecinat cu țara ta, adică din Republica Moldova. Eu m-am născut în Chișinău și locuiesc în acest oraș frumos și plin de istorie. Am nouă ani și învăț la liceul „Prometeu – Protalent", în clasa a treia. Eu cred că sunt o norocoasă, deoarece trăiesc într-o țară frumoasă, plină de oameni harnici și respectuoși. Aici, noi învățăm și vorbim în limba română. Când am aflat că școlile românești din Bucovina se vor închide, m-am întristat foarte mult. Nu-mi imaginez cum aș citi poveștile lui Creangă în altă limbă.

De fapt, vreau să-ți spun că eu am fost în Bucovina de câteva ori și tare m-am bucurat să aud graiul românesc. Parcă eram la mine acasă, cu prietenii și colegii mei. Părinții mi-au explicat că Bucovina a aparținut României Mari, la fel ca și Basarabia, unde locuiesc eu acum. Limba vorbită a rămas una și aceeași, dovadă fiind faptul că atunci când merg în vacanță la București sau la Cernăuți, pot să vorbesc la fel ca la Chișinău și să mă înțeleg foarte bine cu toți.

Știi ce-mi place cel mai mult? Să ascult poveștile bunicii mele și să citesc cărți de aventură. Așa învăț cuvinte noi, câteodată amuzante. În cartea lui Roald Dahl, Marele Uriaș Prietenos de pe tărâmul uriașilor vorbește ciudat, dar foarte interesant. El spune că mănâncă „castracurcuveți", adică castraveți. Ai mai auzit așa cuvânt?

Eu cred că limba mamei nu se uită niciodată, deoarece în această limbă ai pronunțat primul cuvânt, ai scris primele litere și ai recitat primele poezii. Ca să nu uiți cuvintele și propozițiile în limba română, te sfătuiesc să citești cărți de povești și poezii pentru copii. De asemenea, mai poți asculta muzică românească și memora versurile. Una din piesele mele preferate este cântecul lui Smiley: „Acasă":

„Vreau să cânt, să visez și să râd
Să nu uit să mă joc câteodată.
Și-atunci când în lume voi pleca,
Să nu uit să mă întorc acasă".

Un alt sfat prietenesc este să ții un jurnal în care să scrii întâmplările din viață, de la școală și din familie. Eu am un astfel

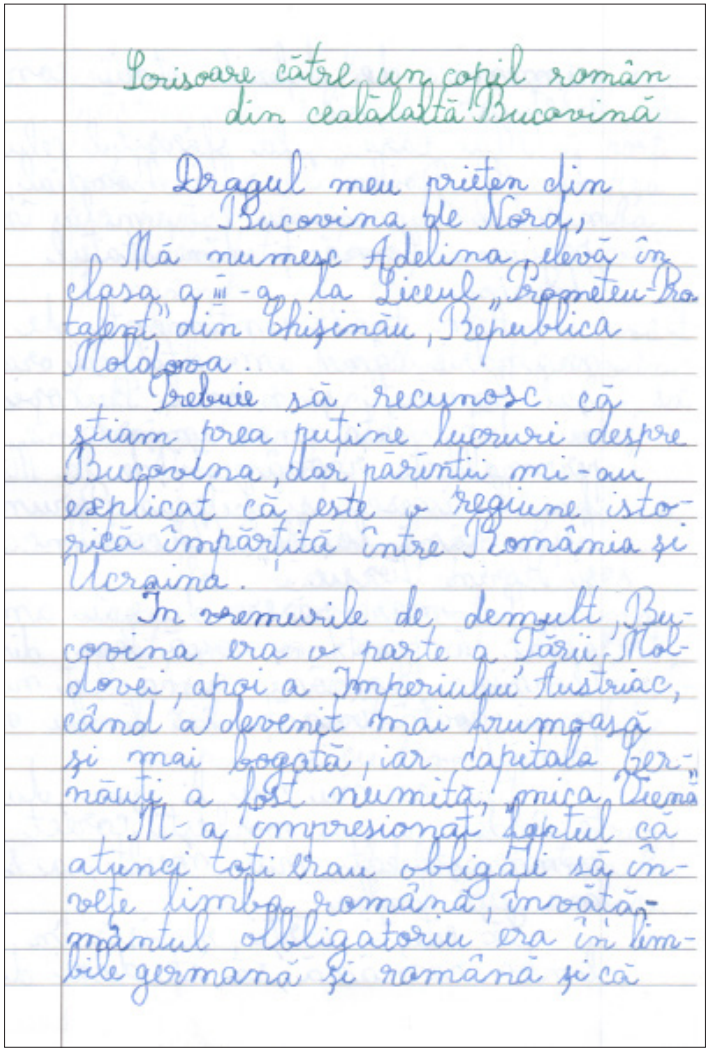
de jurnal și mă ajută foarte mult să-mi exprim sentimentele și gândurile. Când scrii cuvinte în limba română zi de zi, în memoria ta va rămâne viu spiritul acestei limbi.

Familia este cel mai frumos cuvânt pe care ți-l poate oferi limba română. Poate nu toți se pot bucura de acest cuvânt, dar sunt sigură că fiecare dintre noi visează la ea. Acest cuvânt îți aduce pace, liniște, prietenie, iubire, căldură și siguranță.

Mama, tata, sora, fratele, bunicul, bunica și toate rudele tale sunt istoria vie a limbii române, pentru că s-au născut pe pământ românesc, iar când îi vei avea alături, îți vei aduce aminte cu drag de această limbă.

Sper că te-am ajutat. Sunt sigură că vei rămâne cu cele mai frumoase impresii despre graiul românesc!

Mențiune
Secțiunea LITERATURĂ, 7-9 ani

Scrisoare către un copil român
din cealaltă Bucovină

Dragul meu prieten din
Bucovina de Nord,

Mă numesc Adelina, elevă în clasa a III-a, la Liceul „Prometeu-Ro. talent" din Chișinău, Republica Moldova.

Trebuie să recunosc că știam prea puține lucruri despre Bucovina, dar părinții mi-au explicat că este o regiune istorică împărțită între România și Ucraina.

În vremurile de demult, Bucovina era o parte a Țării Moldovei, apoi a Imperiului Austriac, când a devenit mai frumoasă și mai bogată, iar capitala Germaniei a fost numită, pe atunci, Viena.

M-a impresionat faptul că atunci toți erau obligați să învețe limba română, învățământul obligatoriu era în limbile germană și română și că

ADELINA MATROS, 9 ANI

oamenii de diferite etnii conviețuiau pașnic.

Mai târziu, la sfârșitul celui de Al Doilea Război Mondial, nordul Bucovinei este inclus în regiunea Cernăuți din statul Ucraina.

Am trăit sentimente de mândrie când am citit că orașul Cernăuți și nordul Bucovinei au dat viață unor importante personalități românești, de la Mihai Eminescu și Ciprian Porumbescu până la Sofia Vicoveanca și Florin Piersic.

Cu mare părere de rău am aflat că printr-o nouă lege din Ucraina, românii riscă să nu mai poată învăța în limba maternă.

Știu că nu va fi ușor, dar te îndemn să vorbești corect românește cât mai mult, ca să nu uiți limba.

Să citești cărți, reviste în limba română, să studiezi din istoria neamului românesc, să păstrezi cu sfințenie tradițiile, iar la orice ocazie specială să porți costumul popular românesc. Așa vei reuși să îți păstrezi limba și identitatea românească și vei fi mândru că ești român.

Știi că cel mai frumos cuvânt din limba noastră este cuvântul „românesc", care ar trebui să ne însoțească peste tot în viață.

Voi încheia scrisoarea cu un citat al domnului Ștefan Silvestru, directorul liceului:

„Se bucură de succes doar acei care învață permanent, care nu se tem de efort, care nu se mulțumesc cu victoria zilei curente. E o competiție cu timpul și cu tine însuți."

Cu drag,
Adelina, prietena ta
din Basarabia.

PATRICIA DABIJA, 8 ANI

Chișinău,
22.11.2020

Dragi copii din Bucovina,

În această scrisoare vă voi spune câte ceva despre mine, dar și despre ce știu despre frumoasa voastră Bucovină.

Trăiesc în Republica Moldova și am opt ani. Îmi place să citesc și îmi mai place toamna, pentru că are o varietate mare de nuanțe. Culorile mele preferate sunt verde și mov.

Știu că, pe vremuri, Bucovina făcea parte din România. Dar în prezent, Bucovina e ruptă și o parte este a Ucrainei. Participând la acest concurs, am aflat că în Bucovina ucraineană se vorbește, totuși, limba română, dar, în curând, va fi introdusă în învățământ doar limba de stat. E trist să mă gândesc că nu ați mai putea învăța în limba noastră maternă! Ca să nu vă uitați limba, dragi copii din Bucovina, vă îndemn să vizitați, cât de des puteți, România de astăzi și să vă aduceți aminte de România care cândva fusese întreagă!

Eu cred că cel mai frumos cuvânt în limba română este „mama”, pentru că atunci când îl rostești, îți aduci aminte de familia ta, de limba pe care o vorbești și de Țara în care te-ai născut, care îți este și ea mamă. De aceea, vă îndemn să rostiți cât mai des acest cuvânt - „mama”.

Vă salut din Republica Moldova și vă doresc succes.

Cu drag, un copil ca voi,
Patricia Dabija

ILINCA DONICI, 9 ANI

20 noiembrie, Chișinău

Dragă prietene,

Numele meu este Ilinca. Eu locuiesc în Republica Moldova care, după părerea mea, este cea mai frumoasă țară, o țară superbă, cu peisaje de vis și locuri de vis.

Însă, am avut ocazia să cunosc meleagurile Bucovinei, o zonă încărcată cu istorie și peisaje deosebite.

Recent, am avut ocazia, datorită Concursului „Cealaltă Bucovină", să cunosc partea tristă a istoriei. A fi român astăzi în lume este o provocare, pentru că, ne place sau nu, națiunea noastră a fost destul de mult divizată și de cele mai multe ori, pe nedrept jignită.

Necătând la faptul că acest ținut se întinde pe teritoriul a două state, noi trebuie să păstrăm aprinsă în inimile noastre flacăra dragostei față de limba română.

Chiar dacă, cu părere de rău, în școli nu se va mai învăța în limba română, noi suntem datori s-o păstrăm și s-o cultivăm cu sfințenie.

Limba română e viitorul nostru, liniștea și mângâierea noastră. De mici copii ne-am aflat între români și am crescut din rădăcinile acestui neam.

Pentru a păstra această limbă frumoasă și pentru a ne mândri cu ea, trebuie să păstrăm tot ce e al nostru, al românilor: obiceiurile vechi și noi, cântecele și poeziile, cuvintele înțelepte ale bătrânilor, doinele și basmele, folclorul. Să nu uităm că nu este nimic mai de preț pentru un popor decât graiul matern.

Să păstrăm, să iubim, să respectăm e datoria fiecăruia dintre noi, atât timp cât pretindem că suntem o părticică dintr-un popor, căci avem o limbă căreia îi suntem devotați cu tot sufletul.

Cu drag,
Eleva Clasei a III-B,
Liceul „Prometeu-Protalent"
Ilinca DONICI

ERICA LITRA, 8 ANI

Dragă copile din Bucovina,

Mă numesc Erica. Trăiesc în Moldova. Sunt mândră de țara mea. Aici toți trăiesc fericiți. Avem în această țară câmpii cu flori, spații verzi acoperite de mantia multicoloră a florilor, păduri, lanuri și animale care ne fac viața mai fericită.

Învăț la Liceul „Prometeu – Protalent", în clasa a III-a B. Acolo am prieteni buni și o învățătoare atît de bună, cum nu îți poți imagina!

Am auzit că peste trei ani școlile românești se vor închide și în țară, în Ucraina, se va vorbi doar limba de stat. Îmi pare rău pentru tine și pentru toți! Curând toți vă veți uita limba! Ca să nu îți uiți limba, procedează așa: cumpără-ți multe cărți românești, ca să le citești și acum, și peste trei ani.

Acum e cel mai important moment! Vreau să prețuiești aceste cuvinte: „limba română". Sper că le vei prețui și ți le vei aminti mereu.

Cu drag, prietena ta,
Erica

ALEXANDRU MALAI, 8 ANI

20 noiembrie 2020,
Chișinău

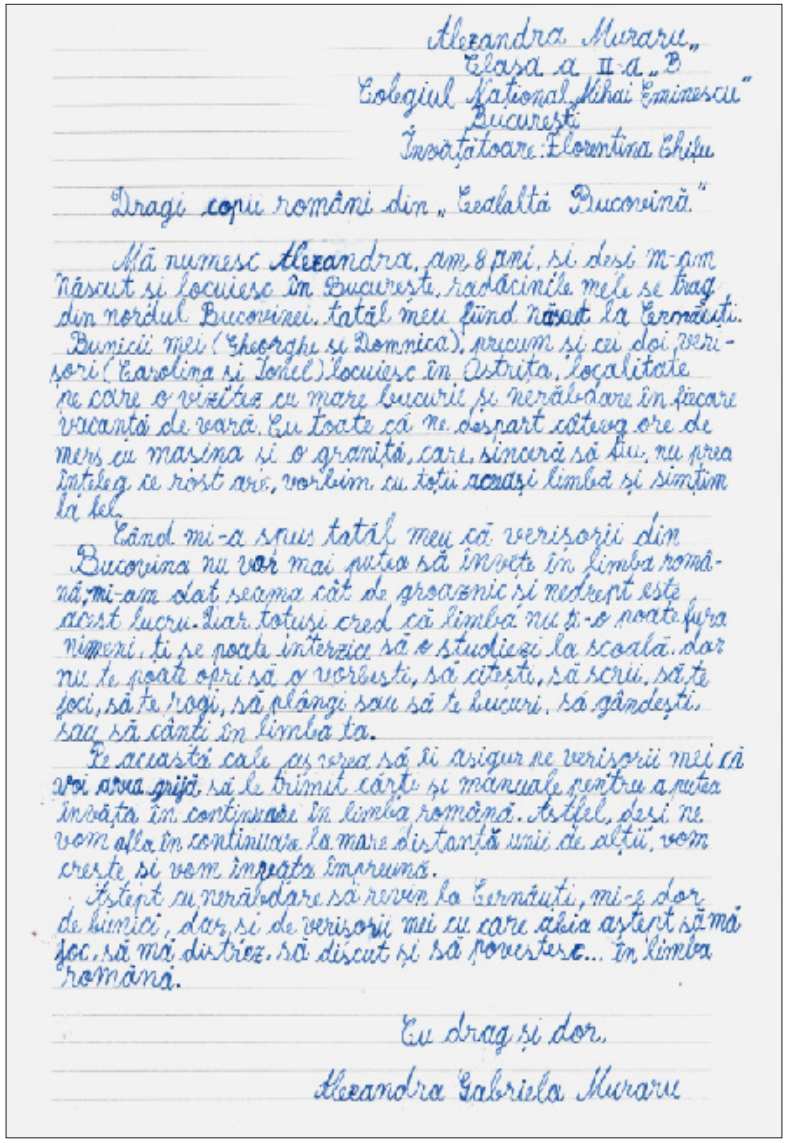
Îți scriu această scrisoare de suflet, cu speranța de a menține legătura cu tine încă mulți ani înainte, scriindu-ne frecvent sau discutând online în limba noastră – română.

Am aflat că peste câțiva ani în școlile din Bucovina de Nord, Ucraina, disciplinele se vor preda în limba ucraineană, astfel, limba română va fi vorbită din ce în ce mai puțin. Știu că pentru tine și pentru foarte mulți copii români din cealaltă Bucovină această nouă lege este dureroasă, dar totodată nu este motiv ca limba noastră cea română să sufere și ea. Sper să o vorbești pretutindeni: la școală, acasă, în familie, în curte cu băieții. Limba face parte din datinile neamului, la fel ca și tradițiile culturale, care nu trebuie uitate, indiferent de circumstanțe. Sper să o vorbești și să o cânți în colinde, în urături, proverbe, ghicitori. Sper să o dansezi în Jocul Ursului și al Caprei iarna. Sper să o rostești în rugăciunile din Duminica Stâlparilor a Sfintelor Sărbători de Paști. Sper să o râzi în glumele și bancurile care caracterizează firea românului de pretutindeni. Sper să o ai în suflet mereu și să o transmiți drept moștenire sacră copiilor tăi.

Părinții mei mi-au spus că Bucovina de Nord este un spațiu în care tradițiile populare românești și-au păstrat puritatea. Chiar și aerul e unul mai curat, fiind una din zonele cele mai împădurite ale țării. Suntem un popor unit prin suflet datorită limbii noastre cea română, indiferent pe ce pământ o vorbim.

Aștept cu nerăbdare scrisorile tale, aici, în Republica Moldova, pământ în care limba română e Regină și Stăpână, chiar dacă avem multe etnii și limbi vorbite.

Cu drag,
amicul tău basarabean,
Alexandru

Alexandra Muraru
Clasa a II-a „B"
Colegiul Național „Mihai Eminescu"
București
Învățătoare: Florentina Chițu

Dragi copii români din „Cealaltă Bucovină"

Mă numesc Alexandra, am 8 ani, și deși m-am născut și locuiesc în București, rădăcinile mele se trag din nordul Bucovinei, tatăl meu fiind născut la Cernăuți. Bunicii mei (Gheorghe și Domnica), precum și cei doi verișori (Carolina și Ionel) locuiesc în Adâncata, localitate pe care o vizităm cu mare bucurie și nerăbdare în fiecare vacanță de vară. Cu toate că ne despart câteva ore de mers cu mașina și o graniță, care, sincer să fiu, nu prea înțeleg ce rost are, vorbim cu toții aceeași limbă și simțim la fel.

Când mi-a spus tatăl meu că verișorii din Bucovina nu vor mai putea să învețe în limba română, mi-am dat seama cât de greșit și nedrept este acest lucru. Dar totuși cred că limba nu ți-o poate fura nimeni, ți se poate interzice să o studiezi la școală, dar nu te poate opri să o vorbești, să citești, să scrii, să te joci, să te rogi, să plângi sau să te bucuri, să gândești, sau să cânți în limba ta.

Pe această cale aș vrea să îi asigur pe verișorii mei că voi avea grijă să le trimit cărți și manuale pentru a putea învăța în continuare în limba română. Astfel, deși ne vom afla în continuare la mare distanță unii de alții, vom crește și vom învăța împreună.

Aștept cu nerăbdare să revin la Cernăuți, mi-e dor de bunici, dar și de verișorii mei cu care altfel aștept să mă joc, să mă distrez, să discut și să povestesc... în limba română.

Cu drag și dor,

Alexandra Gabriela Muraru

ALEXANDRA GABRIELA MURARU, 8 ANI

ANDREI TÎLȚU, 9 ANI

Dragul meu prieten din Bucovina,

Mă numesc Andrei și am nouă ani. Sunt elev în clasa a III-a ”B”, la liceul „Prometeu – Protalent” din Chișinău. Merg cu drag la școală și îmi plac toate disciplinele. În timpul liber, fac sport, citesc sau construiesc mașini.

Cunoșteam deja faptul că Bucovina de Sud și de Nord fac parte din țări diferite. De curând, am fost surprins să aflu că în partea de nord a Bucovinei, există o comunitate mare de români. Cu toate acestea, am citit că peste trei ani, în școlile de acolo, materiile se vor preda în limba ucraineană.

Îți scriu pentru a te încuraja și pentru a te asigura că poți conta pe sfaturile mele și sprijinul meu. De altfel, poporul nostru a trecut, de-a lungul vremii, prin mai multe încercări de acest fel. Să știi că nu ești singur și că poți face mai multe lucruri pentru a-ți păstra graiul.

În primul rând, pentru a nu-ți uita limba, dar și pentru a-ți îmbogăți vocabularul, trebuie sa citești. Îți recomand câteva cărți din biblioteca mea : „Fram, ursul polar” de Cezar Petrescu, „Cartea cu Apolodor” de Gellu Naum, „Unde fugim de-acasă” de Marin Sorescu, „Dumbrava minunată” de Mihail Sadoveanu.

Te îndemn, de asemenea, să continui să comunici în limba română cu familia și cu prietenii tăi. Familiei mele îi plac mult cântecele lui Tudor Gheorghe și Grigore Leșe, iar mie imi plac și cântece mai moderne, cum ar fi „Generația în blugi” al formației Gândul Mâței. Ar putea să îți placă și ție cântecele acestor artiști, iar dacă nu, atunci sunt sigur că vei putea să găsești și interpreți pe placul tău, care cântă în română.

În vacanțele de vară, ai putea să mergi în taberele din România sau din Republica Moldova, unde vei comunica în limba română cu mai mulți copii minunați. Vei putea să vizitezi mai multe locuri istorice frumoase și să-ți faci prieteni noi, cu care ai putea să mențîi legătura.

După părerea mea, cel mai frumos cuvânt în limba noastră este „prietenia”.

E minunat să ai un prieten alături de tine care să te ajute! Aștept cu nerăbdare să comunicăm cu ajutorul scrisorilor sau al internetului.

Cu drag, prietenul tău,
Tîlțu Andrei

CORNELIA TROFIM, 9 ANI

Dragă prieten din „Cealaltă Bucovină”, tărâm al fagilor falnici!

Nici nu știu cum să încep. Ei, bine voiam să-ți spun că-mi pare nespus de rău pentru modul cum vor să procedeze cu cea care este hrana sufletului nostru, cu izvorul nesecat, cu glasul ce luminează din adâncuri cu Limba Noastră cea română.

Să știi că nu prea știu nimic de Bucovina, însă odată ce profesoara ne-a anunțat despre concursul dat, cu sufletul la gură am fugit acasă, ca împreună cu mami să începem să te explorăm, descoperim virtual.

Am rămas uimită de ce am aflat despre Bucovina, că este un colț de rai cu peisaje deosebite, este unică prin bisericile și mănăstirile cu o arhitectură specifică, este o zonă plină de tradiții. Că Bucovina este partea cea mai veche, este Raiul Moldovei, acolo se găsesc ciudatele forme de piatra de pe abrupturile Munților Călimani, apele șerpuitoare și curgătoare ale Bistriței și Moldoviței. Acolo sunt moaștele celor mai mari domnitori, Ștefan cel Mare, Alexandru cel Bun.

Bucovina este zona cea mai inspirată pentru cei pasionați de muzică, arhitectură, istorie, pentru cei care vor să se bucure de aerul curat al munților.

Să știi că țara mea îi la fel de frumoasă. Are și ea o istorie interesantă și bogată, suntem un popor ospitalier, cu un pământ roditor și un tezaur cultural deosebit.

Ceea ce ne unește este comoara lăsată de la strămoșii noștri, cea care și-a creat adânci rădăcini în sufletul nostru. Ea ne leagă de istoria neamului nostru, de visele și idealurile noastre.

De aceea, te îndemn să păstrezi această limbă frumoasă, să păstrezi cu sfințenie obiceiurile vechi și noi, cântecele populare, cuvintele înțelepte ale bunicilor noștri, codrii milenari, crângurile cu păsări călătoare ce ne mângâie auzul cu trilul lor melodios și acest picioruș de plai numit Bucovina.

Îmi doresc foarte mult, dragă prietene, să ne întâlnim la poalele munților, ca să hoinărim împreună prin această frumusețe, de care am aflat recent.

Te îmbrățișez cu multă dragoste și dor.

Cu prietenie,
Trofim Cornelia

LOCUL I
Secțiunea LITERATURĂ, 10-12 ani

BIANCA DABIJA, 12 ANI

Cel mai mare fiu al Bucovinei

„Ultima zi de pregătire. De mâine suntem pe poziții, ca să putem întâmpina dușmanii, trebuie să fim pregătiți. Gândurile și ideile nu-mi mai încap în micul meu căpșor. În cele ce urmează îmi voi expune unele dintre ele (sper să-mi ajungă cerneala). Mereu am fost ocupat, dar astăzi mă voi opri, pentru că, cine știe, poate fi ultima zi.

Totul are un preț, dar niciodată nu putem presupune care va fi el. Poate ne va costa doar câțiva bănuți sau poate chiar întreaga viață. Nimic nu e prea scump, dacă îl iubești cu adevărat și ești gata să-ți jertfești propria valoare. Uneori punem la îndoială dacă suntem apreciați de ceilalți, dar, credeți-mă, că nimeni nu-ți va spune că te invidiază sau că te admiră. În zilele de azi niciunul dintre noi nu-ți va putea demonstra că te prețuiește fără a-și pune în joc propriul preț. Problema e și în noi: nu credem până nu vedem. În zilele următoare le voi arăta tuturor celor din poporul meu că nu am plecat de acasă pentru că sunt trădător, ci pentru că țin la ei și le vreau doar binele. Viitorul lor este cel mai important pentru mine acum. M-am oferit să lupt pentru a le putea oferi un trai decent alături de frații noștri, nu înhămați la plugul austro-ungarilor. Voi demonstra că libertatea poporului meu e posibilă. Nimeni nu-mi știe soarta, nici eu, dar nu-mi este frică de ce se va întâmpla. Dacă victoria ne va aparține, voi ști că nu m-am jertfit degeaba. Dacă va fi contrariul, măcar voi ști că am încercat.”

Așa mi-am imaginat o pagină din jurnalul lui Ion Grămadă. Un om care a lăsat o urmă în istorie, o urmă adâncă, a cărei formă a rămas și astăzi în pământul sacru al Bucovinei. El a dat dovadă de curajul imposibil pe care rar îl are un om de cultură. Nu a luptat doar de la masa de scris, trimițând scrisori pentru drepturile celor din Bucovina, dar a ieșit pe front și a demonstrat că totul este posibil. Un om care, fără doar și poate, și-a iubit patria și frații. Un profesor originar din Suceava care preda limba germană la liceul militar din Iași, care scria articole în cele mai bune ziare din Bucovina, astăzi este un erou în ochii noștri. Pe lumea aceasta care a fost și va fi, sunt sigură că așa ceva nu va mai

exista. El a avut marea onoare de a-și face studiile la Cernăuți, călcându-i pe urme lui Eminescu. Discipol a lui Nicolae Iorga, a fost publicist, scriitor, redactor, doctor în filologie, comentator, jurnalist și soldat. Îndrăgindu-și atât de mult neamul și geniul românesc, a ales ca subiectul lui de doctorat să fie Eminescu.

Unii m-ar putea contrazice și mi-ar spune: „El a fost un simplu soldat care a luptat pe front pentru frații săi, ca oricare altul". El nu a fost un luptător de rând, ci un adevărat patriot al țării sale. Eu până acum nu-mi pot închipui cum un profesor s-a oferit să se afle în prima linie pe front. Acțiunea în sine are puțină importanță, dar curajul și sentimentele ce l-au împins să facă acest pas au adevărata valoare. El nu a făcut-o pentru a scrie istorie, ci pentru poporul și frații săi. El știa și era sigur că Bucovina este pământ românesc și că merita să se bucure de libertate. Patriotismul de care a dat dovadă este unul irepetabil. El nu a știut care va fi urmarea și nu s-a temut. Cu toate că era conștient că fusese declarat inapt pentru serviciul militar în armata austro-ungară, el s-a sacrificat și a mers mai departe. Mila față de poporul său, neajutorarea și neputința fraților săi l-au determinat să iasă pe câmpul de luptă. Având propria experiență și-a dat seama că un viitor bun nu poate fi asigurat sub conducerea austro-ungară. Un alt factor ce l-a determinat să își sacrifice viața de om de litere ar putea fi dorința de a se întoarce acasă și dorul de familia sa.

Acum l-aș întreba care a fost adevăratul motiv care l-a determinat să facă acest pas. Mereu va rămâne o taină, dar asta e magia trecutului. Niciodată nu vom afla ce gândeau eroii când au decis să marcheze istoria. Magia prezentului este bazată pe trecut. Acum nici ei nu cunosc că au făcut istorie. De ce austro-ungarii au cucerit Bucovina? Cine le-a permis? La aceste întrebări pot doar să presupun care este răspunsul.

Nimic mai scump decât pe lumea asta nu-i, decât limba și țara ta maternă. Limba mamei este limba în care ai pronunțat primele cuvinte, merită respectul și sacrificiul tău! Asta am învățat din viața lui Ion Grămadă. El a fost un exemplu adevărat, care a demonstrat că frații trebuie să fie uniți, nu dezbinați. În zilele de astăzi ne-ar trebui și nouă un om ca el. Toți ar învăța că nu există nimic mai scump decât familia și compatrioții tăi, dacă l-ar avea în față pe el sau măcar ar cunoaște istoria lui. Sunt sigură că totul ar fi fost diferit dacă încă ar mai fi trăit. Nu era să fie renumit doar pentru vârsta sa, dar și pentru experiența pe care a avut-o, pentru devotamentul de care a dat dovadă și pentru iubirea față de poporul lui.

Până acum nu știam de fapta eroică a lui Ion Grămadă, dar îmi dau seama că am scăpat multe. Nu cunoșteam că Bucovina are marea onoare de a-i fi țară-mamă. Știu că peste trei ani se vor închide școlile din Bucovina, care studiază în limba română. și se va implementa limba ucraineană. Îmi doresc să aibă loc o minune și să nu se întâmple acest lucru. Sper că eroii români ca Ion Grămadă nu vor fi dați uitării. O istorie nu poate fi ștearsă definitiv, dar poate fi uitată. Ea oricum va rămâne în inimile noastre și ne vom aduce aminte de fapta demnă a eroului nostru ce a săvârșit-o pentru ca românii să poată trăi împreună. În zilele grele, ne vom uita în urmă și vom înțelege că problemele noastre sunt apă de ploaie pe lângă cele ale lui Ion Grămadă.

Un sacrificiu făcut în trecut se apreciază în prezent, așa că toți putem fi eroii poveștii noastre!

LOCUL al II-lea
Secțiunea LITERATURĂ, 10-12 ani

SOPHIE MADRIGAN, 12 ANI

Cu sânge și cu lacrimi...

Un om de aur - aceasta mi-a demonstrat că este Ion Grămadă - eroul Bucovinei. Citind istoria despre viața lui, am înțeles că gândim la fel. Despre viață, despre contactul cu Dumnezeu și despre suflet. Parcă m-am simțit în inima lui care trăia fiecare clipă de durere și clipele în care a pierdut pe câmpul de luptă. Dar, de fapt, el nu a pierdut nicio secundă, el a câștigat fapta nepieritoare de la bunul Dumnezeu. Dragostea față de a lui Bucovină a fost mai mare, decât față de sine.

„...Adâncindu-mă în sufletul meu, m-am revăzut pe mine, stând de multe ori de vorbă ore întregi cu mine însumi. Adesea îmi fac bilanțul vieții mele și mă întreb ce bine am făcut eu pe pământ. Și întotdeauna regret că n-am putut lucra mai mult, spre a aduce mai multă fericire altora. Căci atât rămâne după fiecare pe lumea asta: binele ce l-a făcut altora. Încolo totul e praf și cenușă pe care le spulberă vântul.”

„Adâncindu-mă în sufletul meu...” doar prin aceste cuvinte putem înțelege firea și sentimentele acestui om. El a încercat să se descopere pe sine însuși. El, acolo, s-a revăzut pe sine însuși - un om la care visa dintotdeauna. Își forma o balanță pe care poziționa cele bune și cele rele făcute de el. Dar, de fapt, nu înțelegea că talerul cu lucruri bune era plin, iar celălalt pustiit de întuneric. Da, atât rămâne, nu daruri, nu vorbe, doar faptele care străpung fiecare parte a sufletului unui om.

„Cum v-am spus, regret numai că nu mi-am legat numele de o faptă nepieritoare, care să aducă folos altora. Dar sper că în lupta ce mă așteaptă în curând îmi va ajuta Dumnezeu să îndeplinesc o faptă, care să mă treacă la nemurire.”

Ion Grămadă nu își dădu seama că, de fapt, doar prin aceste cuvinte a fost de ajutor altora. Fiecare cuvânt din această scrisoare l-a trecut la nemurire. Dumnezeu parcă i-a spus în acel moment ce să scrie pe foaie, ca să fie cunoscut.

„Necunoscutul acela, spre care mergi, mulțumirea că-ți faci toată datoria, suprema datorie: intensitatea cu care trăiești viața ce ți-a dăruit-o Dumnezeu constituie un farmec de care vibrează ființa ta. Doamne, ajută-mi să fiu tare, să fiu vrednic și neînfricat,

spre a putea răzbuna lacrimile ce le-au vărsat ai mei vreme de una sută cincizeci de ani de robie.”

Datoria pe care o faci din plăcere pentru că este de la Dumnezeu - asta transmite eroul în aceste fraze. Ea este acel vas plin de armonie și satisfacție. Te face să iubești tot din jurul tău până la cea mai mică fărâmitură de pâine. Ion Grămadă se sacrifică numai pentru a-și proteja și a-i lăsa la odihnă pe oamenii lui dragi care au suferit din cauza robiei.

M-aș răzbuna și eu acum pe acei ce au îndrăznit, au avut curajul să-mi schimbe numele de familie. Mi-au luat acel cuvânt care, practic, mă constituia. Acele sunete care poate contau mai mult pentru mine, decât orice altceva. Precum Ion Grămadă se sacrifică pentru a lui Bucovină, așa și eu aștept acel nume de familie adevărat. De fapt, numele adevărat care îmi arată cine sunt și prin care se prelinge sângele adevăraților mei strămoși, acei oameni care au luptat și s-au sacrificat pentru adevărata familie este ,,Mederhan”. Da, rușii ne-au schimbat și schimonosit numele, dar nu au schimbat sângele de Mederhani ce curge în noi. Ce folos că au încercat să ne fure numele adevărat, dacă Dumnezeu oricum a demonstrat adevărul.

,,Ion Grămadă a fost străfulgerat de gloanțele cotropitorului în abdomen și a murit (...). Trupul lui s-a rostogolit în țărâna sfântă a pământului apărat, iar sângele lui s-a amestecat cu pietrișul muntelui... Camarazii l-au ridicat cu duioșie pe brațe, i-au săpat mormânt de proaspete brazde (...) și l-au pus în el împreună cu locotenentul botoșănean Ion Spiru, ridicându-le la căpătâi cruce de stejar, cioplită de mâini ostășești în bătaia gloanțelor.”

Eroul a fost străfulgerat și omorât ca cel mai simplu ostaș de pe pământ, dar inima încă vorbea cu Dumnezeu și fredona cuvintele de glorie. Indiferent de consecințe, trupul lui ce s-a rostogolit era plin de aurul pământului creat de Dumnezeu: sfânt, curajos, puternic, neînfricat și răzbunător. Sângele lui tot l-a Dumnezeu a ajuns, chiar și dacă era unul plăpând și slab. Mormântul i-a fost odihnă pentru toate faptele neînfricate pe care le-a făcut. El a dat putere ostașilor și ei au reușit să îl proslăvească și să-l conducă cu durere, dar și liniște spre Dumnezeu.

El a rămas în istorie prin jertfa sa. El s-a sacrificat pentru un popor întreg care poate încă nici nu a aflat de el, dar el încearcă de acolo de sus să apere, în continuare, plaiul pe care a făcut primii pași, plaiul pe care a rostit primele cuvinte, plaiul pe care a iubit.

,,Felul în care a trăit ne arată că integritatea, responsabilitatea, curajul, faptele bune, grija față de ceilalți, credința, demnitatea, patriotismul îi dau vieții omenești adevăratul rost.”

Da, acesta e omul care a demonstrat un exemplu de viață adevărată. Acea viață care cuprinde numai cele bune de pe talerul balanței.

Am ales această povestire, pentru că am simțit o conexiune între mine și erou. Am descris-o pentru că am simțit că se aseamănă cu istoria familiei mele, în care oamenii au luptat, dar până la urmă au învins doar pe pământ, dar nu și în suflet, pentru a păstra numele adevărat - Mederhan. Eroul, ca și mine, a luptat pentru a aduce dreptatea și istoria adevărată înapoi. Am încercat să îl apreciez și să demonstrez ce înseamnă o dragoste adevărată

față de familie.

Cu ajutorul acestei istorii am învățat că iubirea adevărată față de ceva o pot demonstra doar prin fapte și cuvinte de vitejie. Am învățat că dacă vreau ceva, trebuie să lupt până la sfârșit. Am înțeles că nu numai câștigul îți aduce slavă câteodată, ci și pierderea prin luptă. Ion Grămadă a devenit o persoană care poate mi-a schimbat viziunea asupra unor lucruri. Citind, parcă îmi povestea el acesta istorie. Parcă el îmi transmitea prin cuvinte sau emoții fericire și tristețe.

„Credința oamenilor din Bucovina”, acesta ar fi subiectul despre care aș putea vorbi cu Ion Grămadă ore în șir. Aș vrea să știu dacă acolo în Bucovina oamenii cu adevărat credeau în Dumnezeu și dacă apreciau posibilitatea de a comunica cu El.

Am știut că Bucovina făcea cândva parte din Imperiul Austro-Ungar și că partea de nord a ei se află pe teritoriul Ucrainei. În afară de istoriile minunate ale bucovinenilor, am aflat că peste puțin timp copiii din Bucovina vor trece la învățământul în limba ucraineană. Îmi pare rău că pentru unii dintre ei limba poate o să fie deja una moartă, una care nu va mai conține farmec, una necunoscută și nevorbită prin împrejurimi, dar sper că limba va rămâne adevărată și puternică, așa cum a încercat și a reușit să o salveze Ion Grămadă - eroul Bucovinei adevărate.

Prin urmare, vreau să transmit oamenilor, încă o dată, mesajul despre importanța istoriei pe care o creează fiecare, în fiece zi, cu fapta lui. Orice s-ar întâmpla, ea va rămâne scrisă în suflet pe vecie. Sângele fiecărui om va curge și se va imprima pe petalele frumoasei și adevăratei istorii.

LOCUL al III-lea
Secțiunea LITERATURĂ, 10-12 ani

VALERIA MUNTEANU, 12 ANI

Ion Grămadă – un patriot adevărat

Ion Grămadă a fost, într-adevăr, un erou al Bucovinei celei de altădată, dând mereu dovadă de curaj, loialitate și un nivel de patriotism și dragoste de țară care nu poate fi egalat. Pe lângă aceste calități, a iubit dintotdeauna cartea și avea o sete nestăvilită de cunoștințe, ceea ce este destul de rar, mai ales printre adolescenții de azi, deci le-ar putea servi drept un exemplu bun de urmat multor tineri care vor, de asemenea, să fie niște oameni respectabili și demni de toată lauda. După ce am citit textul despre această personalitate de seamă din istoria Bucovinei, am știut că el va fi cel despre care voi scrie și cel ale cărui calități voi încerca să le dezvolt și la mine.

L-am ales pe Ion Grămadă, deoarece, în primul rând, m-a impresionat prin curajul, devotamentul și grija față de pământul natal și față de poporul acestuia. M-a impresionat dorința lui de a merge în luptă, cu riscul de a-și pierde viața, doar pentru a apăra aceste două lucruri care erau cele mai importante pentru el.

Un alt motiv pentru care l-am ales a fost acela că voiam să scot în evidență tocmai aceste calități ale sale pe care le-am menționat mai devreme. Scriind despre Ion Grămadă, vreau să inspir și să încurajez tinerii din ziua de azi să fie și ei ca acest adevărat erou: să fie dornici de cunoștințe, să își iubească țara-mamă și locul unde s-au născut și și-au petrecut clipele frumoase ale vieții, precum și pe cei care fac parte din același popor și care împărtășesc aceeași limbă, credință și dragoste de plaiul natal. Vreau să îi îndemn pe toți să facă aceste lucruri, fiindcă știu că foarte puțini dintre noi cred în faptul că acțiunile noastre pot schimba ceva sau că dorințele noastre pot deveni realitate. Știu că mulți dintre noi încearcă să iasă din întunericul cel pasiv. Știu că nu avem destul ajutor ca să facem asta repede, dar trebuie să credem în puterea pe care o avem. Umbra a luat cândva locul în viața noastră și uneori ne aduce aminte de existența ei. Dar tu citești asta acum! Tu nu vei alunga aceste cuvinte din mintea ta, ci te vei gândi la ele! Iar asta înseamnă că nu permiți umbrii să te doboare. Fiecare din noi luptă pentru lumină, ceea ce înseamnă că permitem dragostei față de patrie să ne încălzească și să ne ajute să facem lucruri măreațe.

Imediat ce am citit textul despre Ion Grămadă, toate aceste lucruri mi-au venit în minte și am decis că, orice ar fi, mă voi strădui și eu să fiu la fel ca el; să-mi apăr țara și să-mi cinstesc pământul pe care am umblat, pe care am învățat să merg, pe care am căzut, ca apoi să mă ridic, pe care am crescut și pe care vreau să locuiesc împreună cu familia mea, până la sfârșit. Iar atunci când acesta va veni, să nu ne sperie, să nu ne facă să credem că nu am fost de folos, că nu am avut nicio însemnătate sau că am trecut prin viață așa cum trece un fir de praf prin aer, fără să lase nicio urmă, ci, dimpotrivă, să ne amintească de faptele noastre și să ne facă mândri.

Dacă aș avea vreodată ocazia să vorbesc cu Ion Grămadă, l-aș întreba ce a crezut populația Bucovinei când a citit ceea ce a scris el despre drepturile lor și despre lucrurile oribile îndurate de români, sub regimul austro-ungar.

Știam deja că bucovinenii de atunci au răbdat multe din cauza regimului impus de imperiul austro-ungar, dar, citind textul despre Ion Grămadă, am aflat că, în război, aceștia au avut parte de niște oameni devotați, la fel ca eroul nostru, care și-au dat viața pentru apărarea țării lor și care, până în ultimele clipe ale vieții, nu au regretat niciodată că au mers pe acel câmp de luptă, ci, dimpotrivă, au continuat să se încurajeze unii pe alții, pentru țara, poporul și libertatea lor.

Cel mai important lucru însă pe care l-am învățat de la această personalitate a fost acela că, într-adevăr, doar binele pe care îl faci altora în viață rămâne după tine pe lumea asta, iar oamenii te vor prețui cu aceeași măsură.

Mențiune
Secțiunea LITERATURĂ, 10-12 ani

GABRIELA CRÎSTOIU, 12 ANI

Balada lui Ciprian Porumbescu

Aceasta melodie îmi amintește de străbunica Ecaterina, pe care am pierdut-o recent. Îmi amintește de zâmbetul ei plin de înțelepciune și de dragoste.

Eu locuiesc în Geneva, așa că am descoperit valorile țării mele atunci când mergeam cu mama mea la diferite mănăstiri sau în diferite localități din Bucovina. Am învățat să prețuiesc țara mea, de departe… Țara care îmi aduce bucurie, de fiecare dată când mă aflu la bunicii mei.

Este o libertate de a merge din oraș la pășunile verzi ale României, la Mănăstirea Sucevița sau la schitul unde mergem în fiecare duminică pentru Liturghie.

Balada îmi mai amintește de bunica mea, Mara care a plecat la Domnul acum patru ani, care ne iubea (pe frații mei și pe mine) cu o iubire desăvârșită.

Oricâte prostii am făcut noi în preajma ei, în vacanța de vară, niciodată nu a ridicat tonul! Doar ne-a povățuit să fim buni și să iubim. Acestea sunt cele mai mari valori pe care le putem avea.

Bucovina înseamnă mult pentru mine. Părinților mei le datorez totul. Ei au știut să mă învețe ce este bun, să mă port cum se cuvine, să fiu mândră de țara mea și să duc mai departe tradițiile ei. Mai ales m-au învățat să îl iubesc pe Hristos, să cred în Dumnezeu, să mă rog, să mă închin, să merg la biserică duminica…

De fiecare dată când trebuie să plec din România, îmi este greu să mă despart de casa bunicilor mei de la Solca, pe care îi las la poartă plângând sau de bunicul meu văduv, de la București, care continuă, cu toată durerea, să zâmbească și să fie vesel, în preajma nepoților lui.

Țara mi-a adus multe, sunt mândră că sunt româncă!

Mențiune
Secțiunea LITERATURĂ, 10-12 ani

ILINCA VIERU, 12 ANI

Iancu, un faimos vlăstar al dinastiei Flondor – apărător al Bucovinei

Am ales să scriu despre Iancu Flondor.

Iancu s-a născut în Bucovina, tărâmul misterios și îngropat în negura timpului, despre care atât de puțini dintre noi știu.

A ales calea de avocat, dar dorința românilor din Bucovina de a fi liberi și de a face parte din România Mare l-a determinat să accepte conducerea partidului pro-unionist.

Flondor a ținut un discurs, în vremurile nesigure și tumultoase de dinaintea unirii Bucovinei cu România. Acest discurs a mobilizat eforturilor multora pentru a-și atinge scopul mult așteptat.

Am ales să redau anume această povestire, deoarece Iancu Flondor a fost un erou adevărat. Nu doar al Bucovinei, ci al României întregi. A luptat pentru întregirea patriei tuturor românilor și pentru libertate. Nu s-a gândit doar la sine, ci la țara lui și la viitorul ei. De asemenea, aceste pagini de viață mi-au amintit de satul străbunicii mele, Hlina, din fostul județ Hotin, altădată deținut de boierul Dumitru Flondor, o rudă a lui Iancu. Ca și el, Dumitru a fost bun la suflet, generos și onest. A condus satul cu dreptate, lăsându-i străbunicii mele multe amintiri dragi, care s-au transformat încetul cu încetul în povești de spus în jurul focului.

Știam puține despre cealaltă Bucovină, comparând-o cu un fel de Oraș Interzis, dar am aflat multe despre românii de peste graniță. Am descoperit cu regret faptul că toți copiii de acolo vor învăța în limba ucraineană.

Aș vrea să-l întreb pe Iancu cum era Bucovina de altădată, pentru a descoperi tradițiile și obiceiurile care sunt similare cu cele din satul străbunilor mei.

Din cele citite despre el, mi-ar folosi determinarea și bunătatea lui Iancu Flondor. Am învățat de la el că, pentru a reuși, trebuie să ridic capul sus și să am încredere în forțele proprii.

Cred că Iancu este demn de a fi exemplu pentru noi toți, deoarece el ne arată prin faptele sale că, dacă vrem o schimbare, trebuie să o facem noi înșine. De aceea, Iancu Flondor este făuritorul renașterii Bucovinei.

Mențiune
Secțiunea LITERATURĂ, 10-12 ani

MIRUNA RUXANDRA DUȘA, 11 ANI

08.11.2020 – Gura Humorului

Dragă jurnalule,

Astăzi am citit o istorisire despre viața Mitropolitului Silvestru Morariu Andrievici. Din aceasta am aflat că scria multe cărți, manuale pentru copii, deoarece pe atunci nu erau prea multe. Acest lucru m-a impresionat, deoarece era foarte greu pe atunci să stai seara la lumina palidă a lumânării și să scrii din iubire pentru învățătură. A luat toate deciziile bune pentru sat, gândind cu înțelepciunea sa duhovnicească ce este mai bine.

Am ales această poveste de viață, deoarece m-a emoționat faptul că el și-a dorit să nu moară chiar de Sfintele Paști, pentru a nu le provoca tristețe credincioșilor de sărbătoare, dar și pentru că eu îi admir pe scriitorii credincioși. Dumnezeu l-a ascultat, iar Mitropolitul s-a ridicat la cer a doua zi după Paști.

Eu l-aș întreba pe eroul din această povestire dacă în cealaltă Bucovină costumele populare seamănă cu cele ale noastre, purtate de fete mândre și flăcăi la horele din sat. Dacă Bucovina cealaltă seamănă cu Bucovina noastră, cu creste mândre, cu flori pe plai, cu izvoarele cristaline, care suspină la orice adiere a vântului, cu brazi semeți, cu nori pufoși care se așază comod pe cerul albăstrui. Sau dacă mâncărurile tradiționale și acolo seamănă cu ale noastre.

Cred că Mitropolitul Silvestru a fost foarte smerit, fiindcă a înființat „Academia ortodoxă” cu studenții și profesorii de la Facultatea de Teologie. Acesta a reușit să oprească, printr-un gest de curaj, construirea unei episcopii catolice, cu scopul de a-i atrage pe românii ortodocși.

Mie mi-a folosit să aflu că nu este bine să renunți niciodată la ceea ce îți dorești. Dacă Mitropolitul Silvestru renunța, nu mai putea să scrie cărți, nu mai putea deveni atât de smerit și de evlavios. Cel mai bine este să fii tot timpul perseverent și să iei exemplul acestui Mitropolit. Cred că nu este ușor să ajuți atâția oameni, dar el a putut, întrucât nu a renunțat la ceea ce și-a dorit, a avut foarte multă credință.

Eu am aflat, cu ocazia acestui concurs, faptul că guvernul austriac a închis tipografia, doar el a reușit să o mențină deschisă. Știam că cealaltă Bucovină a avut o istorie deosebită, că înainte

de Marea Unire, cealaltă Bucovină NU făcea parte din România. Am mai aflat că Mitropolitul Silvestru a sfințit peste cincizeci de biserici și mănăstiri din acea zonă. A scris cartea ,,Cuvântări bisericești pentru toate duminicile și sărbătorile de peste an”, deoarece preoții nu țineau predică la sfârșit de Liturghie.

Aceasta a fost o poveste de viață emoționantă a unui Mitropolit, care m-a îndemnat să nu renunț niciodată la ce îmi doresc și să fiu credincioasă mereu.

Mențiune
Secțiunea LITERATURĂ, 10-12 ani

CORNELIA SIRIȚEANU, 12 ANI

O poveste despre un erou cu vlagă

Mitropolitul Silvestru Morariu Andrievici, un mare român și un mare iubitor de semeni, poate fi proclamat cu toată inima un om cu adevărate valori morale, prețuite și transmise mai departe de către creștinii de pretutindeni.

Activitatea Mitropolitului Silvestru în literatura religioasă cât și profesorală școlară ar fi un motiv întemeiat pentru a-l păstra în sufletele noastre. Un mare respect i se cuvine dumnealui, datorită deciziei celeste de a scrie numeroase cărți învățăceilor, dându-le șansa de a avea studii mai bune. Totodată, scrie manuale de religie atât pentru clasele inferioare, cât și superioare ale gimnaziului, cu gândul de a implementa în totalitate creștinismul ortodox, până la acel moment copiii studiind din manuale catolice.

Un alt motiv de a-l ține minte pe vecie ar fi iubirea față de locurile băștinașe. După ce se întoarce din Viena în Bucovina, acceptă să fie Arhiepiscop al Cernăuțiului și susține din banii lui o tipografie deschisă.

Din textul studiat despre această personalitate marcantă, datorită tuturor lucrurilor adunate de către dumnealui în timpul vieții, am învățat că, dacă ne vom motiva să nu facem ceva, neavând timp (aceasta fiind o banală scuză pentru a nu ne simți vinovați față de cineva), vom avea mai mult de pierdut, decât să încercăm să perseverăm.

O singură întrebare mă frământă „Ce ar însemna o muncă ostenitoare și fără odihnă?” Mi-ar face mare plăcere să-mi dezvăluie obstacole întâlnite de-a lungul drumului prin amintiri importante din tezaurul istoriei Bucovinei.

În esență, neștiind aproape nimic despre această frumoasă regiune, lectura acestor texte mi-a lărgit orizonturile, învățându-mă poveștile unor oameni uimitori, cinci trăiri a cinci eroi, personalități de aur în societatea bucovineană.

ROMINA ȚĂRANU

Ciprian Porumbescu

Cu toţii îl ştim, acel artist care cânta la vioară şi al cărui nume îl poartă Școala de Muzică „Ciprian Porumbescu” de la Chişinău. Acesta a scris multe cântece şi melodii, cele mai cunoscute fiind „Rapsodia română pentru orchestră”, „Inimă de român” şi „Balada pentru vioară şi orchestră”.

Ciprian Porumbescu, fiind un om simplu dintr-o familie cu patru copii care trăia la sat, a ajuns într-un final să învețe la una dintre cele mai bune şcoli de arte din Viena. Cu noroc, muncă şi talent a fost acceptat ca bursier şi a reuşit să înveţe şi să i-a exemplu de la cei mai renumiţi profesori. Totodată a ajuns şi dirijor al corului Societăţii Studenţeşti, după care a reuşit să devină profesor în România la Gimnaziul de la Braşov.

Cu greu, dar cu rezultate frumoase, Ciprian Porumbescu a fost, este şi va fi un artist de neuitat a istoriei muzicii. La cât de multe succese a avut, la fel şi pagube şi nedreptăţi au avut loc în viaţa lui. Înainte de toate aceste minuni ale vieţii, Porumbescu a îndurat şi îndepărtarea lumii, aflându-se după gratii. Acolo şi-a afectat viaţa cu una dintre cele mai fatale boli ale omului, tuberculoza. De-a lungul anilor totul s-a agravat, a ajuns chiar şi în Italia pentru a încerca să-şi salveze viaţa, dar totul are un sfârşit, din păcate.

Sunt sigură că ştiţi proverbul „Speranţa moare ultima”, dar într-un final şi ea moare.

După părerea mea, Porumbescu a fost un om puternic la rândul lui. El a reuşit să-şi continue viaţa, după toată munca şi toate greutăţile îndurate. A reuşit să devină un cadru didactic, astfel încât să predea muzica, pentru ca tinerii să ştie de la bun început câte se ascund în spatele cuvântului „artă”. A reuşit să devină un om de succes cu propriile sale puteri şi daruri ale Domnului. Şi cel mai important, a reuşit să compună şi să creeze muzică pentru a-şi lăsa amprenta într-un capitol al istoriei muzicii. Poate nu i-a fost acesta cel mai mare scop… Dar a reuşit! Şi-a făcut numele de neuitat şi de neînlocuit.

Când a tras ultimele guri de aer, tot ce şi-a dorit a fost ca lumea să ştie cine a fost, ce a făcut şi de ce. După propriile mele căutări, el a fost un om de aur, care a creat muzică pentru oameni de tot felul… şi de ce? Pentru a alina sufletele oamenilor şi pentru a le alinta urechile fragile ale tuturor. Cu toţii ştim că tot ce a făcut a fost din plăcere, suflet şi inimă.

„Nu lăsaţi să moară munca mea!” i-au fost ultimele cuvinte, silabe, litere şi ultimul „capriciu”.

ALESSIA MACIȘANU, 12 ANI

Eudoxiu de Hurmuzachi

Eudoxiu Hurmuzachi s-a născut în data de 29 septembrie 1812, la Cernăuți. Acesta a fost istoric, politician și patriot român.

Familia lui era o familie nobilă din Bucovina, formată din părinți și cei opt copii. Tatăl lui a cumpărat domeniul Cernăuca, pe care a construit un conac cu parc și o biserică. Frații lui au întemeiat ziarul „Bucovina” (primul ziar publicat în două limbi – română și germană), dar cea mai bogată activitate a avut-o Eudoxiu de Hurmuzachi.

Colecția lui de documente este impresionantă, incluzând documente despre istoria românilor. Documentele au fost culese din Viena, fiind traduse în limba română după moartea acestuia. Ioan Slavici s-a ocupat de publicarea lor, fiind ajutat de către frații lui Eudoxiu.

Am ales să scriu despre Eudoxiu Hurmuzachi, deoarece mi-a plăcut pasiunea sa pentru literatură și efortul pe care l-a depus.

Dacă l-aș întâlni, l-aș întreba despre cariera sa în Bucovina și de ce a ales să rămână acolo.

Am învățat multe despre această zonă, cum ar fi că este renumită pentru rețetele ei gustoase sau că este o regiune istorică.

SMARANDA ALESIA, 12 ANI

Ion Grămadă

Ion Grămadă s-a născut pe 3 ianuarie 1886, în satul Zaharești din județul Suceava. A avut încă patru frați mai mici. A fost copilul Paraschevei și al lui Constantin Grămadă, oameni săraci.

El a fost pasionat de istoria românilor și de literatură. A scris proză încă din adolescență.

Ion Grămadă a fost publicist. În 1907 a înființat la Cernăuți revista „Deșteptarea”. A mai scris despre drepturile românilor din Bucovina și despre nedreptățile îndurate de români sub regimul austriac. El a mai fost profesor la liceul militar din Iași.

Ion Grămadă făcuse armata la austrieci. În 27 august 1917, cade în luptă. El a fost străfulgerat de niște gloanțe. Înainte de a cădea, a strigat către sergentul Donose de lângă el. După ce a terminat și ultimul cuvânt de spus, a căzut la pământ, plin de sânge.

Înainte de data de 27 august, Ion Grămadă a scris o scrisoare memorabilă pe care i-a trimis-o soției ministrului.

El și-a dorit să rămână în istorie și asta a scris și în ultima lui scrisoare.

Dorința de a rămâne în istorie i s-a împlinit, murind la vârsta de 31 de ani. Felul în care a trăit ne arată că el a avut o mulțime de calități și, cel mai mult, a avut curaj.

Am ales această poveste de viață pentru că mi s-a părut foarte interesantă. Mi-a plăcut ce a făcut Ion Grămadă pentru poporul său, admir devotamentul cu care a luptat alături de soldați.

Din ce am citit despre el, cred că mi-ar fi de folos studiul, curajul și devotamentul pe care le-a practicat.

CRISTINA RACOVCEN, 12 ANI

Ion Grămadă – eroul Bucovinei

Ion Grămadă ,un om curajos, care și-a sacrificat viața pentru țară, pentru urmașii săi. Un om care a dorit să rămână în istorie. Un om care în viața sa scurtă de doar 31 de ani, a reușit să cucerească inimile și sufletele oamenilor, prin faptele sale eroice. O personalitate care mă învață că, dacă îți dorești cu adevărat ceva, e nevoie de multă muncă și voință, chiar dacă uneori trebuie să renunți la zona ta de confort.

M-ar fi interesant să aflu de la Ion Grămadă cum trăia lumea în cealaltă Bucovină, cu ce se ocupau oamenii în timpul liber, ce se învăța în școli?

Pentru mine, Ion Grămadă este un adevărat purtător de valori, de istorie – un adevărat iubitor de neam și țară!

Ion Grămadă este asemenea unei stele care strălucește în istoria Bucovinei.

LOCUL I
Secțiunea LITERATURĂ, 13-14 ANI

ALEXANDRA ANDREEA BRAGĂ, 13 ANI

Iraclie Porumbescu

"Bucovină plai cu flori,/ Unde sunt ai tăi feciori?/ Au fost duși în altă țară/ DAR..."

Iraclie Porumbescu, cunoscut drept „Creangă al Bucovinei", mi-a atras atenția cu povestea vieții sale. Am ales să realizez această pagină de jurnal, despre acest fiu al Bucovinei de demult, uitată poate de unii, dar păstrată vie în sufletul multor români.

Mi-am îndreptat atenția către Iraclie Porumbescu, pentru că acesta a fost unul dintre primii scriitori români ai Bucovinei.

A scris încă din perioada studenției poezii patriotice, publicându-le prima dată în ziarul „Zimbrul" sub pseudonimul Porumbescu.

După absolvirea institutului, acesta a fost hirotonit preot de către episcopul Eugenie Hacman. Iraclie Porumbescu și-a început viața de preot în satul de huțani Șipotele Sucevei din ocolul Câmpulungului Rusesc, unde a slujit între anii 1850-1857 și 1859-1865.

Al doilea motiv pentru care l-am ales pe Iraclie Porumbescu în realizarea acestei pagini de jurnal este povestea vieții lui, care mi s-a părut deosebit de interesantă și plină de activitate, în slujba lui Dumnezeu și a poporului român.

Între anii 1859-1864, acesta și-a petrecut verile la Șipote, compozitorul Carol Miculi, director al Conservatorului din Lemberg, venea aici pentru a culege cântece populare românești, fiind găzduit de preotul paroh.

Citind povestea de viață a lui Iraclie Porumbescu, am aflat că mi-ar fi de folos să merg în căutare de idei în locuri care mă inspiră pentru a scrie povești (și nu numai) cât mai originale și captivante.

Dacă aș avea ocazia să-l întâlnesc pe Iraclie Porumbescu, l-aș întreba ce anume l-a inspirat cel mai mult atunci când scria balade și poezii patriotice.

Ce știam despre Bucovina înainte?

...doar date istorice culese în orele de la școală, în special în zilele de 1 Decembrie și 24 Ianuarie.

Numele de Bucovina mi-a rămas tipărit în minte datorită cântecului „Cântă cucu-n Bucovina”, pe care l-am fredonat întotdeauna cu o reală plăcere.

Ce am aflat despre Bucovina cu ocazia concursului „Spune-mi o poveste pentru suflet”?

Bucovina nu reprezintă doar date istorice și nici o linie pe hartă.

Bucovina este suflet, un colț de rai pe pământ, o mică parte dintr-o Românie Mare.

Pentru mine, Bucovina acum este ca un stejar. De ce? Deoarece copacii au rădăcinile întinse pe sute de metri, kilometri întregi. Acestea se întind dincolo de granițe și caută de oriunde o sursă pentru viață.

Hotarele de deasupra nu vor putea niciodată să pună stăpânire pe rădăcini, căci rădăcinile întotdeauna vor găsi apa vieții, iar Bucovina, precum un stejar bătrân, are o lungă istorie în spate.

Ar trebui să luăm exemplu de la fiii Bucovinei precum: Dan Dimitrie, Alexandru Ieșan, Dionisie Bejan, Angel Ion, Iancu Flondor, Ciprian Porumbescu, Eusebie Popovici, Constantin Homuica, Dimitrie Bucevschi, Mitropolitul Silvestru Morariu-Andrievici, Eudoxiu Hurmuzaki și mulți alții, printre care și Iraclie Porumbescu. Prin munca lor, aceștia au reușit să lase în urmă informații de o deosebită valoare, iar numele lor să nu fie doar niște litere scrijelite în cărțile de istorie, ci au ajuns să fie grăite de mulți.

Aceștia și-au dorit ca graiul românesc să nu piară din cauza unei linii trecute pe hartă, pentru că așa cum spune poetul, „Limba noastră-i o comoară”.

Să nu uităm în drumurile noastre de Mănăstirea Putna pe care poetul Mihai Eminescu a supranumit-o „Ierusalimul Neamului Românesc”.

Ctitoria lui Ștefan cel Mare a fost, de-a lungul vremii, adăpost și loc de întâlnire cu Dumnezeu a celor care au iubit și au crezut în Bucovina ca plai românesc, precum: Mihai Eminescu, Ioan Slavici, Ciprian Porumbescu și nu numai .

Când vizităm Mănăstirea Putna în zilele noastre, să fim conștienți că pășim în timp, într-o Bucovină de demult, care va rămâne întotdeauna a românilor, oriunde aceștia vor fi.

Acasă-i România!...

În suflet, în grai, în port, în bucatele de pe masă.

LOCUL al II-lea
Secțiunea LITERATURĂ, 13-14 ANI

PAULA DABIJA, 13 ANI

Participând la concursul din luna noiembrie, cu tema „Cealaltă Bucovină”, am învățat foarte multe lucruri noi. Înainte de a citi materialele oferite de organizatori, știam doar că România are o zonă, numită Bucovina, dar nici măcar nu intuiam că există o parte din Bucovina și în Ucraina, că această Bucovină a aparținut României și că acum se numește Bucovina de Nord.

Cred…, nu, de fapt, sunt sigură că participarea la concurs a fost o idee bună, având în vedere și faptul că am citit despre câteva personalități din Bucovina de Nord. Eu am ales să vă spun câte ceva despre Iancu Flondor, căci, de ce nu?

Glumesc, sigur! Am ales asumat această personalitate, pentru că mi s-a părut cea mai interesantă prin remarcabilul său patriotism pe care îl purta în inimă, gata să ajute oricând. Admir faptul că știa când să se oprească, cum să se oprească și ce să spună lumii, în asemenea circumstanțe ostile... Ce să spună? Adevărul, desigur! Doar adevărul! De asemenea, Iancu Flondor mă impresionează prin calitățile pe care le posedă: demnitate, curaj, altruism.

Iancu Flondor se naște în 1865, într-o familie cu șapte copii. Își face studiile la liceul Obergesium, apoi la Facultatea de Drept din incinta Universității Franz Joseph - trebuie să fi fost tare instruit! Se căsătorește cu Elena, fiica lui Ioan, cavaler de Zotta, și are trei copii: Șerban, Neagoe și Mircea.

Un bun patriot român a fost acest Iancu Flondor, fără îndoială! Pe lângă faptul că s-a înscris în Partidul Național Român și, mai apoi, în Dieta Bucovinei... Citesc și mă întreb cu amuzament: avea un regim alimentar? Aaa, nu! Aflu că Dieta era parlamentul Bucovinei! E bine când ai Internetul la îndemână.

Cred că, dacă l-aș fi întâlnit pe Iancu Flondor, l-aș fi rugat să-mi povestească mai multe despre activitatea lui în politică, despre cum a susținut Unirea. A înființat ziarele „Dreptatea” și „Patria”. A fost destul de activ în mediul social și informațional. S-a retras pentru o perioadă din politică, dar în 1909 se întoarce și formează „partidul bine organizat sub conducerea d-lui dr. Iancu, cavaler de Flondor”. Avea titlu de cavaler?! În 1918, este șeful delegației care duce declarația de Unire Regelui Ferdinand I. (L-a văzut pe rege în persoană?!) La câte a făcut Iancu Flondor pentru Cealaltă Bucovină, cred că era demn de o asemenea sarcină.

La începutul Marelui Război, i se propune să se mute în România, dar refuză spunând: „...ceea ce fac are repercusiuni (mă bâlbâi chiar când scriu cuvântul!) în multe direcții. [...] Trebuie să mă gândesc și la alții… și la viitor...”. Măreț! Nu degeaba e „pilda despre iubirea pentru Țara Mamă”.

LOCUL al III-lea
Secțiunea LITERATURĂ, 13-14 ANI

TEODORA GABRIELA STOIAN, 13 ANI

Bravul erou al Bucovinei

Încep prin a le mulțumim organizatorilor acestui concurs pentru devotamentul și pentru interesul de a forma generații care să știe totul. Prin provocările lor ne ajută pe noi, copiii din ziua de azi, să devenim perseverenți și să tindem întotdeauna spre succes.

Sunt foarte încântată că am putut afla informații noi referitoare la eroii care odată erau ai noștri. Și acum sunt, dar din păcate doar sufletește.

Tare rău îmi pare că a trebuit să scriu doar despre o singură persoană. Mie mi-au plăcut mult poveștile de viață ale tuturor! Cu mare greutate m-am putut decide, dar am optat pentru Ion Grămadă. De ce? Pentru că MĂ CARACTERIZEAZĂ foarte mult. Și mie îmi place să ajut oamenii, la fel cum îi plăcea lui. M-a impresionat faptul că eroul bucovinean s-a oferit voluntar pe front să ajute ostașii, cu toate că era încă foarte tânăr și nu știa foarte multe despre viață, despre oameni, despre pericole.

Un al doilea motiv pentru care am ales să scriu despre Ion Grămadă a fost faptul că îi plăcea foarte mult literatura. Minunat! Eu ador literatura! Îmi place nespus de mult să scriu compuneri, poezii, să îmi las imaginația să zboare în lumi magice. Cărțile sunt cele mai bune prietene ale mele și în ele găsesc tot ceea ce nu aș fi știut vreodată fără ajutorul lor.

Din această lectură am aflat că Dumnezeu ne-a lăsat pe pământ ca să avem grijă și de semenii noștri, să le sărim în ajutor la nevoie și să nu ne gândim doar la noi. Ion Grămadă a dovedit asta când a mers, fără ca nimeni și nimic să-l oblige, pe câmpul de luptă pentru a munci cot la cot alături de mii de suflete care se sacrificau pentru patria lor. Îmi voi aminti mereu despre această faptă a lui și voi încerca să îi urmez exemplul ori de câte ori voi avea ocazia.

Acest om cu suflet mare a trecut la cele veșnice pe data de 27 august, anul 1917, în timpul asaltului de la Cireșoaia, căzând de pe picioare în arșița soarelui și în fum! A avut o moarte demnă pentru un suflet atât de neînfricat!

Am aflat multe lucruri datorită acestui concurs. De exemplu, nu știam că Bucovina a făcut parte până în anul 1774 din

Țara Moldovei. În schimb știam că, din cauza unor conflicte și războaie, Bucovina noastră dragă astăzi nu mai aparține țării noastre.

Dacă Ion Grămadă ar mai fi în viață și aș avea ocazia să îl întâlnesc, l-aș întrebat de unde căpăta el inspirația, fiindcă eu cred că pe atunci nu existau atât de multe cărți din atât de multe domenii. Acum însă știința s-a dezvoltat mult mai mult. L-aș mai întreba și ce părere ar avea despre perioada aceasta în care oamenii trebuie să stea izolați, copiii nu mai au voie la școală și medicii se tot luptă în linia întâi pentru a ne salva. L-aș întreba asta, deoarece din câte am dedus din scurta lectură, eroul era înțelept și cred că ar putea găsi repede răspuns la întrebarea mea.

Sper că au aflat cât mai mulți copii despre tema acestui concurs! Eu i-am anunțat și pe colegii mei și pe unii prieteni despre el, deoarece mi-a plăcut foarte mult tema acestei luni și, după ce am citit toate poveștile, mi-am dat seama că sunt tare mândră că fac parte din neamul românesc!

Mențiune
Secțiunea LITERATURĂ, 13-14 ANI

PATRICIA LUPU, 13 ANI

Eudoxiu Hurmuzaki - eroul Bucovinei

Eudoxiu Hurmuzaki a fost istoric, politician și mare patriot român, născut în 1812 la Cernăuți, în Bucovina. Acesta a făcut studiile la liceul din Cernăuți, iar ulterior învață la Universitatea din Viena, unde își descoperă pasiunea față de studiile istorice. Astfel, după ce termină universitatea, rămâne un timp la Viena unde studiază aprofundat istoria românilor, față de care capătă o adevărată dragoste.

În 1848, Eudoxiu Hurmuzaki, împreună cu toată familia, se alătură bucovinenilor care luptau pentru independența micii lor țări și păstrarea naționalității române, având un rol important la reforma constituțională a Bucovinei și devenind printre cei care au fost în capul culturii Bucovinei, dar, în același timp, rămânând credincioși casei împărătești de la Austria.

În 1849, Eudoxiu Hurmuzaki reușește, prin silința sa, să obțină o diplomă împărătească care declara Bucovina ducat independent. În această luptă, se remarcă prin străduință neobosită, prin spiritul patriotic înflăcărat și prin înțelepciune, ajungând să facă parte din parlamentul Imperiului și să obțină titlul de baron, devenind astfel Eudoxiu baron de Hurmuzaki. Acest nume este rostit mereu cu mare recunoștință, așa cum Hurmuzaki a fost un adevărat luptător al românilor bucovineni și un scriitor istoric înțelept.

Informându-mă și citind despre Eudoxiu Hurmuzaki, am rămas impresionată de ambiția acestuia și de dorința lui arzătoare de a-și vedea țara liberă. Mi-a plăcut că, indiferent de acțiunile sale politice, acesta nu se dezice de știința pe care o îndrăgise atât de mult, lăsând în urma sa o creație istorică valoroasă.

Am ales să vorbesc despre viața lui Eudoxiu Hurumuzaki, deoarece m-a impresionat modul în care acesta a luptat pentru Bucovina, a luptat frumos și chibzuit, izbutind, în același timp, să păstreze relații bune cu Austria, fără să creeze un conflict.

De asemenea, un alt motiv ar fi dragostea și devotamentul lui față de istorie care deveni o parte importantă din viața sa.

Cred că din ceea ce am citit despre Eudoxiu Hurmuzaki mi-ar fi de folos faptul că, atunci când lupți pentru ceva, trebuie să o faci cu multă dăruire, credință, dragoste de neam și țară și

astfel ajungi Să Fii.

Dacă aș putea să-l întreb ceva pe Eudoxiu Hurmuzaki despre Bucovina din vremea lui, l-aș întreba despre cum e să-ți vezi țara ocupată de altcineva și cum a putut să lupte atât de ambițios pentru apărarea ei.

La fel, citind despre Eudoxiu Hurmuzaki am aflat despre istoria Bucovinei, despre cuceritorii și marii eroii ai săi, despre frumoasa dragă Bucovină, care este, de fapt, și o parte din neamul meu, al nostru, al tuturor românilor.

Am descoperit că Eudoxiu Hurmuzaki este o personalitate marcantă, un iubitor de neam și de patrie și unul din cei mai valoroși reprezentanți ai Bucovinei, devenind, astfel, un simbol prin care face să triumfe dragostea de patrie și de istorie!

LARISA ENACHE, 13 ANI

Mioveni, Argeș,
23 noiembrie 2020

Dragă Daiana,

Am plăcerea de a-ți scrie această scrisoare cu scopul de a trece într-un fel granița ce ne desparte.

Îți scriu cu dorința de a te cunoaște pe tine și pe cei ce locuiți acolo. Am speranța că îmi vei răspunde înapoi, întrebându-mă și tu câte ceva despre mine.

Te-aș ruga să-mi spui ce părere ai tu despre faptul că trăiești într-o țară unde identitatea nu vă este prețuită și cultivată.

Scopul acestei scrisori este acela de a încerca să vă cunoaștem mai bine și să aducem schimbări care v-ar face traiul mai ușor.

Cum crezi tu că ar fi bine să se procedeze pentru a avea toți românii fie din partea de nord, fie din partea de sud, drepturi egale? Dacă ai putea tu să iei măsuri în această privință, care ar fi acelea?

Propun ca acest subiect să fie discutat de către toți copiii din cealaltă parte a Bucovinei și împreună cu adulții să găsim soluții care să facă ca acest trai să fie unul mai bun și mai corect. Toți suntem oameni, toți avem drepturi egale! Împreună putem!

Sper să citești această scrisoare cu drag, să-mi răspunzi și, la rândul tău, să încerci să-ți exprimi opinia cu privire la acest subiect.

Cu respect,
Larisa!

CAROLINA GLUHANIUC, 13 ANI

Mă numesc Carolina Gluhaniuc. Am 13 ani, învăț în clasa a VIII-a la Școala Medie Oprișeni, Cernăuți, Ucraina.

Despre acest interesant concurs am aflat de la profesoara de limbă și literatură română, doamna Ana Stelimah. Dumneaei știe să se apropie cu căldură și dragoste de fiecare elev. Să ne trezească curiozități și interese.

Satul Oprișeni se numără printre cele mai vechi vetre românești din această jumătate de Bucovină eminesciană. Se află la o distanță de 30 km de Cernăuți și 55 km de capitala medievală a Moldovei – Suceava.

Despre „cealaltă Bucovină" am aflat mai înainte. Însă, cu doi ani în urmă, am vizitat-o împreună cu ansamblul folcloric „Tălăncuța", membră al căruia sunt. M-au impresionat bunăvoința, sinceritatea, ospitalitatea bucovinenilor de acolo.

Dintre bucovinenii despre care am citit, m-a impresionat Mitropolitul Silvestru – Andrievici este o „întreagă epocă din istoria Bucovinei", are afinități cu scriitorul meu preferat Ion Creangă, prin faptul că a fost profesor școlar și autor de manuale.

L-aș întreba cum erau tinerii bucovineni din acea vreme, ce rol avea credința în viața lor, ce interese și pasiuni aveau.

ILIE PLANTUȘ, 13 ANI

Geniul muzicii noastre românești

Muzica e cea mai minunată artă. Ea este arta de a exprima sentimente și idei cu ajutorul sunetelor, combinate într-o manieră specifică.

Muzica, alături de alte valori culturale - limba, folclorul, portul - ține de spiritualitatea unui neam. Iar „în spiritualitatea românească, primii care au fost atrași de forța marilor idei, precum este cea a unității naționale, a independenței și a libertății, au fost creatorii populari anonimi, care ne-au trimis pe cale orală, din generație în generație, comori de adâncă simțire românească, de dragoste sinceră pentru locurile natale, pentru cei ce vorbesc aceeași limbă și se scoală în albia acelorași obiceiuri, având o origine comună, chiar dacă erau siliți să trăiască izolați din interese politice meschine”.

Un patriot veritabil nu se va izola niciodată de sufletul poporului său. Cei înzestrați cu talent (în literatură, muzică, etc) vor porni întotdeauna de la „rădăcini”. Un asemenea patriot a fost și rămâne în eternitate Ciprian Porumbescu – cel mai mare compozitor pe care l-a dat Bucovina.

Născut la 14 octombrie 1853, la Șipotele Sucevei, în familia Emiliei și a preotului Iraclie Golembiovski, care își va schimba numele de familie în Porumbescu („golab” – pronunțat „goumb”– înseamnă în poloneză „porumbel”). Viitorul compozitor va utiliza la început numele de Golembiovski, apoi, pentru o perioadă-Golembiovski – Porumbescu și. mai apoi. doar Porumbescu.

Vioara i-a fost alături în toate momentele importante ale vieții. Compozitorul atinge una din cele mai sensibile coarde ale spiritualității românești prin cele două piese pentru vioară și pian: „Dorul” și „Balada”.

Nu numai muzicologii au apreciat înalt talentul compozitorului român, ci și oamenii de rând din diverse domenii de activitate, îndrăgostiți de muzica lui.

Vioara i-a fost lui Porumbescu glasul inimii și al sufletului său și prin cântul ei el și-o revărsat dragostea lui nețărmurită pentru neamul românesc.

Felul lui de a cânta la vioară este aidoma muzicii de silfide, întovărășită de miresme aromatice și zefiri seducători, care pă-

trund adânc în inimă, ridicând omul mut de-asupra mizerabilului său hoit și făcându-i o ființă adevărat omenească.

Eu cred că muzica unește oamenii și face să trăiască sentimente dintre cele mai puternice, îi îmbărbătează în momente grele ale vieții, îi face mai buni. Probabil și marii compozitori visau ca arta lor să ajungă până la oameni, să le înnobileze sentimentele. Dar pentru ca muzica să-și găsească drum spre inimile noastre, e necesar să învățăm a o înțelege, adică să ascultăm zilnic lucrări din patrimoniul universal, încercând să pătrundem cu inima, cu sufletul, cu rațiunea sensurile imaginilor sonore.

Am constatat că ea apropie popoarele, contribuie la consolidarea prieteniei dintre ele.

Ne-am convins și de faptul că muzica reflectă viața, realitatea înconjurătoare.

Arta muzicală este în strânsă legătură cu literatura. Creațiile literare întotdeauna au fost și sunt mereu surse de inspirație pentru compozitori, ceea ce am observat în activitatea familiei Porumbescu.

Părintele Iraclie Porumbescu a fost acel care a cules texte folclorice, unele au fost puse pe note de către fiul său, devenind nemuritoare cântece ale neamului românesc de pretutindeni.

Aceste minunate cântece care ne alină, ne bucură, ne înnobilează și ne însoțesc pe tot parcursul vieții. Pasiunea față de muzică l-a însoțit până în ultimele clipe ale vieții.

Sosește ziua cea neagră a geniului muzicii noastre.

„Ciprian mișcă fața-i albă ca varul. Fruntea-i era plină de broboane fierbinți.

–Tătuță, Mărică…Vegheați să nu mi se piardă cântecele. Ele trebuie să trăiască… Le las în dar oamenilor… Poporului nostru.

–Tătucă, vioara, unde-i vioara… . Bade Bibule, mai zi o data Balada.

Vioara tremură în mâinile lăutarului. Strunele de vrajă își luară zborul asemeni unor șiruri de cocoare.

…Ciprian asculta cu ochii pierduți ca-ntr-un vis, cu fața luminată de un zâmbet…

Apoi…mâinile-i căzură reci, alături de corpul încremenit într-o eternă visare. Bibul trăgea din arcuș și plângea. Lacrimile-i cădeau pe strune ca niște bobițe de argint. Plângea Marica, Laura, plângeau sătenii, plângeau trandafirii roșii de la fereastră. Părintele Iraclie ridică fruntea falnică, dârză și rămase așa, în nesimțire, ca un titan tăiat dintr-o stâncă…”

Nemurirea e mai tare decât moartea. Opera compozitorului nostru se bucură și azi de o largă circulație, făcând cinste muzicii românești acasă și pe multe meridiane ale lumii.

Prin intermediul vioarei, Ciprian Porumbescu a exprimat toată gama de sentimente din sufletul său: iubire față de oameni, față de frumos, față de eternitate.

Cât de frumos cântă vioara! Freamătul codrilor, murmurul izvoarelor, trilul ciocârliei – toate le auzi în cântecul viorii, care este un instrument muzical îndrăgit de familia noastră numeroasă (șapte copii, dintre care patru cântă la diferite instrumente muzicale). Însă vioara ne strecoară în suflet un fior de nostalgie, de alean, de dor, de bucurie, de frumusețe.

Tresaltă inima la auzul melodiei ei. Viața întreagă încape între strunele-i minunate.

Ciprian Porumbescu este compozitorul nostru preferat. Familia lui Iraclie Porumbescu este un exemplu demn pentru noi.

La 10 decembrie 1875 are loc fondarea Societății academice române „Arboroasa''. La deschiderea ei, studenții români întonează imnul „Arboroasei'', compus de Ciprian Porumbescu, pe versuri de Tudor Stefanelli. Este primul imn patriotic scris de compozitor.

Peste ani, în anii 90 ai secolului trecut consăteanul nostru, Dumitru Covalciuc – personalitate marcantă a culturii românești, unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai comunității românești din Ucraina, care și-a dedicat viața cercetării istoriei Bucovinei, promovării și valorificării folclorului românesc din regiunea Cernăuți, renaște societatea „Arboroasa'' al cărui președinte a fost.

Dumitru Covalciuc, ca și Iraclie Porumbescu a cules folclor din satele bucovinene. El a fost însă printre acei cercetători ai valorilor noastre spirituale, care au știut să adune și cu sfințenie să păstreze și să transmită posterității aceste vădite argumente ale trăirii noastre pe aceste plaiuri mioritice.

Rămân și eu cu speranța că aceste comori populare vor fi publicate într-un volum aparte, de o mărturie grăitoare a faptului că în nordul Bucovinei a existat și mai există o evidentă spiritualitate românească.

LOCUL I
Secțiunea ABILITĂȚI PRACTICE

REBECA ȘI ROBERTA ANDREI (7 ȘI 5 ANI)

LOCUL al II-lea
Secțiunea ABILITĂȚI PRACTICE

GABRIEL LIȚCAN, 8 ANI

LOCUL al III-lea
Secțiunea ABILITĂȚI PRACTICE

ALEXANDRU MALAI, 8 ANI

Mențiune
Secțiunea ABILITĂȚI PRACTICE

ION, ILIE, ISAIA GANTA

SILVIA MARIA ANGHEL, 8 ANI

PATRICIA DABIJA, 8 ANI

SEBASTIAN CONSTANTIN, 8 ANI

IULIA CLARA PĂTRAȘCU, 11 ANI

ALESIA SMARANDA, 12 ANI

LOCUL I
secțiunea TALENTE - INTERPRETARE VOCALĂ

Eva Maria Donisă, 11 ani

LOCUL al II-lea
secțiunea TALENTE - INTERPRETARE VOCALĂ

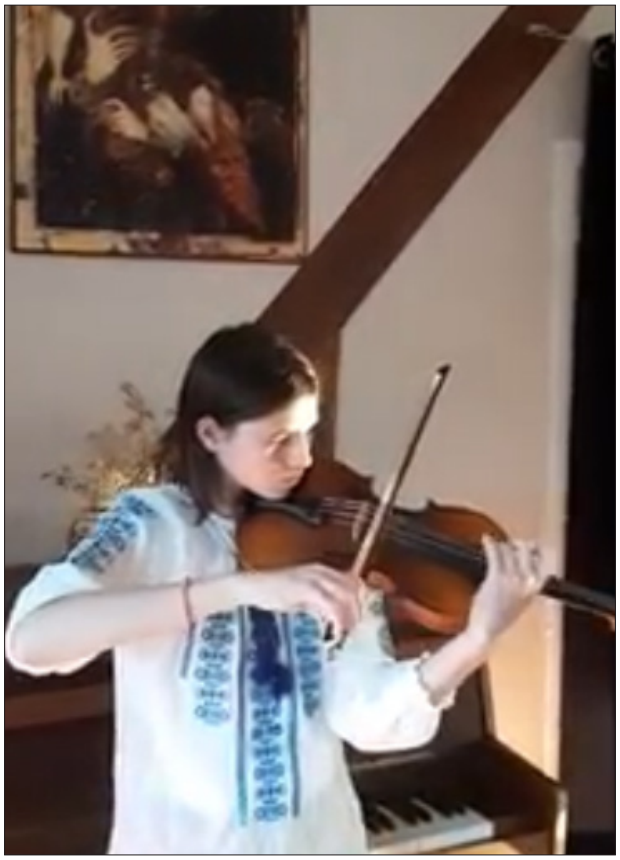
Daria Popa, 14 ani și Sofia Popa, 12 ani

LOCUL al III-lea
secțiunea TALENTE - INTERPRETARE VOCALĂ

Maria Magdalena Bivol, 8 ani

LOCUL I
secțiunea TALENTE - INTERPRETARE INSTRUMENTALĂ

Daria Popa, 14 ani

LOCUL al II-lea
secțiunea TALENTE - INTERPRETARE INSTRUMENTALĂ

Matei Octavian, 12 ani